KÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır
H.Əliyev

DÎPLOMAT

№ 42 (333) 14-20 Dekabr, Çileya pêş, sal, 2015
Ji meha şûbatê sala 2003-a tê weşandin
Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û sîyasî
Qiyməti: Hêjaye: 40 qəpik

12 DEKABR ÜMUMMİLLİ LİDER, BÖYÜK HEYDƏR ƏLİYEVİN ANIM GÜNÜDÜR

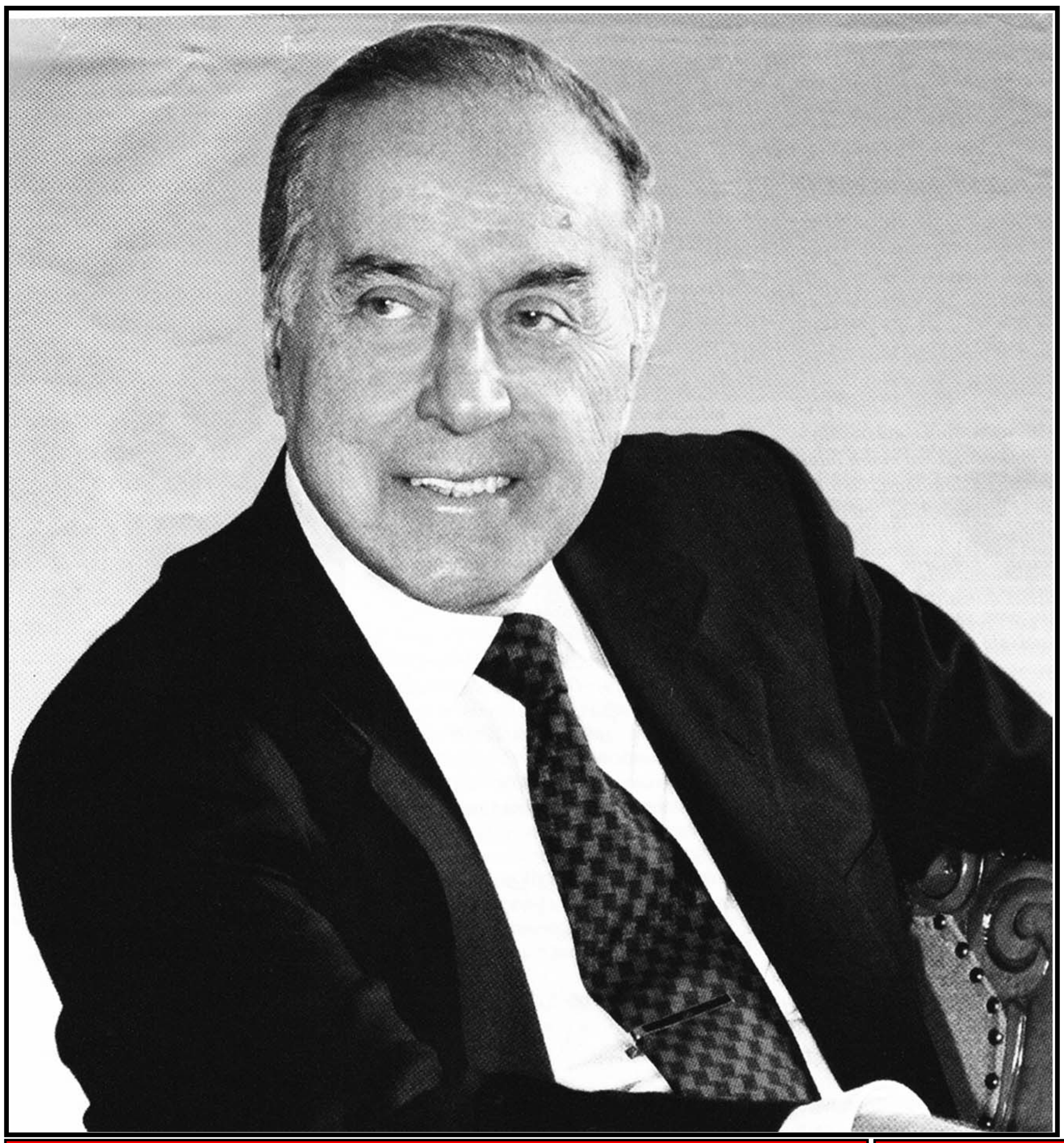

Səh. 2

İlham Əliyev ümummilli lider Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edib

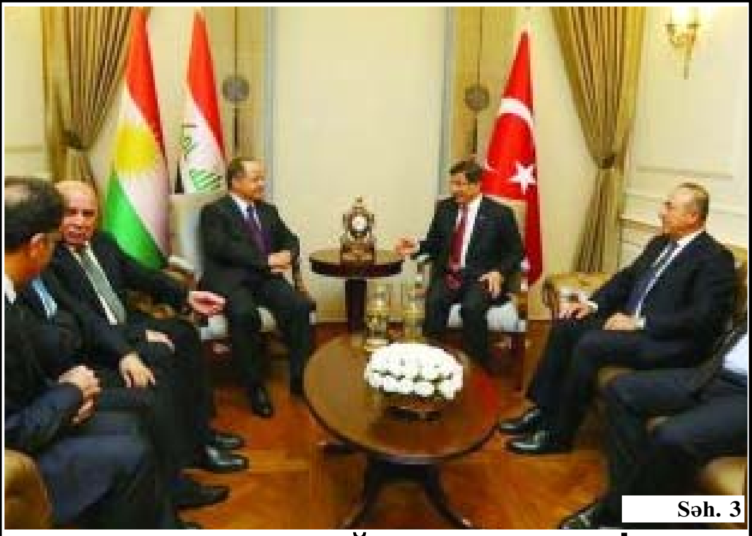

Səh. 3

Əhməd DAVUDOĞLU: Türkiyə İraqda sabitliyin bərqərar olmasına çalışır

Демирташ:ЕС закрывает глаза на нарушения прав человека в Турции Səh. 14

Türk əsgəri Mosulda, Bərzani Ankarada Səh. 3

Civîneke girîng- Amerîka, Tirkiye û Herêma Kurdistanê Səh. 13

Serok Barzanî li gel Wezîrê Bergiriyê Tirkiye û Partiyên Kurdên Bakûr re civiya Səh. 11

Türkiyədə gərginlik: şəhər mərkəzi döyüş meydanına çevrildi Səh. 3

Жители Сулеймании устроили акцию протеста против присутствия турецких военных сил Səh. 14

Səh. 8-9

KÜRD TAYFALARI HAQQINDA

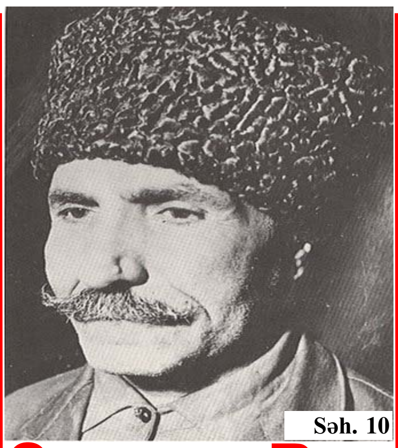

Səh. 10

Şəroye Bro

Səh. 4-5

"GÜLLƏ ATMADAN HAKİMİYYƏTƏ GƏLƏN DÜNYA SİYASƏTÇİSİ"

Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Usubov Ramil İdris oğluna "Diplomat" qəzetinin baş redaktoru Əliyev Tahir Süleyman oğlu tərəfindən açıq məktub

Səh. 6-7

Ulu Öndər Böyük Heydər Əliyevin vəfatından 12 il keçdi

Azərbaycan Respublikasının üçüncü Prezidenti Heydər Əliyevin vəfatından 12 il keçir. Heydər Əlirza oğlu Əliyev 1923-cü il mayın 10-da Azərbaycanın Naxçıvan şəhərində anadan olub. 1939-cu ildə Naxçıvan Pedaqoji Texnikumunu bitirdikdən sonra Azərbaycan Sənaye İnstitutunun (indiki Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası) memarlıq fakültəsində təhsil alıb. Başlanan müharibə ona təhsilini başa çatdırmağa imkan verməyib.

1941-ci ildən Heydər Əliyev Naxçıvan MSSR Xalq Daxili İşlər Komissarlığında və Naxçıvan MSSR Xalq Komissarları Sovetində şöbə müdiri vəzifəsində işləyib. 1944-cü ildə dövlət təhlükəsizliyi orqanlarında işə göndərilib.

Heydər Əliyev 1964-cü ildən Azərbaycan SSR Nazirlər Soveti yanında Dövlət Təhlükəsizliyi Komitəsi sədrinin müavini, 1967-ci ildən isə sədri vəzifəsində işləyib, general-mayor rütbəsinə qədər yüksəlib. Həmin illərdə o, Leninqradda xüsusi ali təhsil alıb, 1957-ci ildə isə Azərbaycan Dövlət Universitetinin tarix fakültəsini bitirib. Azərbaycan SSR Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin 1969-cu il iyul plenumunda Heydər Əliyev Azərbaycan SSR Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi seçilib. 1982-ci ilin dekabrında Sovet İttifaqı Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi Siyasi Bürosunun üzvü seçilən Heydər Əliyev SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini vəzifəsinə təyin edilib və SSRİ-nin rəhbərlərindən biri olub. Heydər Əliyev 1987-ci ilin oktyabrında Sovet İttifaqı Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi Siyasi Bürosunun və baş katib Mixail Qorbaçovun yeritdiyi siyasi xəttə etiraz əlaməti olaraq, tutduğu vəzifələrdən istefa verib.

Heydər Əliyev 1990-cı ilin 20 yanvarında sovet qoşunlarının Bakıda törətdiyi qanlı faciə ilə əlaqədar ertəsi gün Azərbaycanın Moskvadakı nümayəndə-

liyində bəyanatla çıxış edərək, Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş cinayətin təşkilatçıları və icraçılarının cəzalandırılmasını tələb edib. O, Dağlıq Qarabağda yaranmış kəskin münaqişəli vəziyyətlə bağlı SSRİ rəhbərliyinin ikiüzlü siyasətinə etiraz əlaməti olaraq, 1991-ci ilin iyulunda Sovet İttifaqı Kommunist Partiyasının sıralarını tərk edib. 1990-cı ilin iyulunda Azərbaycana qayıdan Heydər Əliyev ilk əvvəl Bakıda, sonra isə Naxçıvanda yaşayıb, həmin ildə də Azərbaycan Ali Sovetinə deputat seçilib. O, 1991-1993-cü illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri, Azərbaycan Respublikası Ali Soveti sədrinin müavini olub.

Heydər Əliyev 1992-ci ildə Yeni Azərbaycan Partiyasının Naxçıvan şəhərində keçirilmiş təsis qurultayında partiyanın sədri seçilib. 1993-cü il iyunun 15-də Azərbaycan Ali Sovetinin sədri seçilən Heydər Əliyev iyunun 24-də Milli Məclisin qərarı ilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətlərini həyata keçirməyə başlayıb. 1993-cü il oktyabrın 3-də ümumxalq səsverməsi nəticəsində Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilib. O, 1998-ci il oktyabrın 10-da keçirilən növbəti prezident seçkilərində yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilib. 2003-cü il oktyabrın 15-də keçiriləcək prezident seçkilərində namizədliyinin irəli sürülməsinə razılıq vermiş Heydər Əliyev səhhətində yaranmış problemlərlə əlaqədar seçkilərdə iştirak etməkdən imtina edib.

İlham Əliyev ümummilli lider Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edib

Müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, dünya şöhrətli siyasi xadim, xalqımızın

ümummilli lideri Heydər Əliyevin vəfatından 12 il keçir. Vəfatından sonra xalqın yaddaşında qalmaq hər kəsə nəsib olmur. Xalq yalnız sevdiklərini yadda saxlayır və yaşadır. Heydər Əliyev misilsiz xidmətlərinə görə hər zaman Vətəni, xalqı üçün əziz olaraq qalacaq. Çünki bu dahi insan öz nəcib əməlləri ilə hələ sağlığında ikən tarixin yaddaşında əbədiləşmiş böyük azərbaycanlıdır. İstedadlı insanlar, böyük şəxsiyyətlər üçün zaman və məkan məhdudiyyəti yoxdur. Onlar heç bir zamana və məkana sığmırlar. Bu, əsrlərin sınağından çıxan və öz təsdiqini tapan həqiqətdir. Zaman bu həqiqəti də təsdiq edir ki, dünyanın tarixi böyük şəxsiyyətlərin mənalı ömür yoludur. Bu mənada Heydər Əliyevin ömür yolu Azərbaycanın tarixidir. Elə bu səbəbdən də bu ömür yolu hər zaman yaddaşlarda yaşayacaq. Ulu Öndərin hakimiyyətdə olduğu 35 ildə Azərbaycana bəxş etdiklərini tarix boyunca heç bir hakimiyyət sahibi etməyib. Əfsanəvi şəxsiyyət, ulu öndər, böyük rəhbər, ümummilli lider, müasir müstəqil Azərbaycanın qurucusu, xalqın sevimli, unudulmaz övladı... Bu ifadələrin hamısı yalnız ona aiddir, yalnız onun ünvanınadır. Çünki o, Azərbaycan salnaməsində təkrarolunmaz rəhbər, qüdrətli dövlət başçısı, fədakar insan kimi qalıb. Çünki o, Azərbaycanı dünyaya, dünyanı Azərbaycana tanıtdı. O, Azərbaycanı qorumaq üçün yaşadı, Azərbaycanı yaşatmaq üçün qurub yaratdı. Heydər Əliyevin parlaq dühası onu Azərbaycan xalqının ümummilli lideri zirvəsinə yüksəltdi, dünya siyasətinin nəhənglərindən birinə çevirdi. Odur ki, Azərbaycan xalqı bu böyük övladı ilə haqlı olaraq fəxr edir. "Mənim həyat amalım yalnız bütün varlığım qədər sevdiyim Azərbaycan xalqına, dövlətçiliyimizə, ölkəmizin iqtisadi, siyasi, mədəni inkişafına xidmət olmuşdur". Bu sözləri deyən ulu öndər Heydər Əliyev istər sovet dönəmində, istərsə də müstəqillik illərində qüdrəti və zəkası, böyük müdrikliyi və uzaqgörənliyi ilə Azərbaycanı dünya dövlətləri sırasında layiqli yerə çıxardı. O, keçmiş SSRİ-nin ən nüfuzlu siyasi xadimlərindən biri idi. Buna görə də "Azərbaycan sənin üçün kiçikdir, sən İttifaqa lazımsan", - deyə onu Moskvaya dəvət etdilər. Amma burada o, həm də onu gözü götürməyən məkrli qorbaçovların xəyanətinə tuş gəldi. Vətəninə döndü. Bu qayıdış isə daha möhtəşəm oldu. Ümidlə, inamla yolunu gözləyən xalqının arzusu ilə yenidən doğma Vətəni Azərbaycana gəldi. Özü də tək gəldi. Amma milyonları öz ətrafında, bir bayraq altında birləşdirə bildi. Hər kəsi sözünün qüdrəti ilə inandırdı. Sözünü əməlləri ilə gerçəyə çevirdi. Düzgün, müdrik siyasəti ilə Azərbaycanı fəlakətlərdən xilas etdi. O, sözün həqiqi mənasında xalqının xilaskarına çevrildi. Meydana silahsız gələn bu dahi insan qüdrətli Azərbaycan Ordusu yaratdı, cəbhədə atəşkəsə nail oldu, iqtisadiyyatı dirçəltdi. Azərbaycanın müasir tarixində misilsiz işlərə imza atdı. Heydər Əliyev dövrü Azərbaycan tarixinin, mədəniyyətinin, elminin, təhsilinin qızıl dövrünə çevrildi. Türk dünyasının bu böyük oğlunun danıl-

maz xidmətlərindən biri güclü, sabitliyə qovuşmuş Azərbaycan idisə, digəri özünə layiq siyasi varisin yetişdirilməsi idi. O, öz baxışlarını, ideyalarını, öz yolunu davam etdirməyə qadir bir Prezident yetişdirdi. O, uzunömürlü bir dövlətçilik məktəbi və bu məktəbi ondan sonra davam etdirə biləcək bir şəxsiyyət qoyub getdi...

Dekabrın 12-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və oğlu Heydər Əliyev Fəxri xiyabana gələrək, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etdilər.

Milli Məclisin deputatları, nazirlər, komitələrin, şirkətlərin və idarələrin rəhbərləri, respublika ictimaiyyətinin nümayəndələri də Fəxri xiyabana gəlmişdilər. Prezident İlham Əliyev Ulu Öndərin məzarı önünə əklil qoydu.

Azərbaycanın dövlət himni səsləndi. Dövlət başçısı İlham Əliyev və oğlu Heydər Əliyev Ulu Öndərin ömür-gün yoldaşı, görkəmli oftalmoloq alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da məzarı üzərinə gül dəstələri qoydular. Tanınmış dövlət xadimi Əziz Əliyevin və professor Tamerlan Əliyevin də xatirələri yad edildi, məzarları üstünə gül dəstələri düzüldü. Ümummilli lider Heydər Əliyevin məzarının ziyarət edilməsi mərasimində Baş nazir Artur Rasizadə, Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyev və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

president.az

Türk əsgəri Mosulda, Bərzani Ankarada

Şimali İraq kürd muxtariyyətinin başçısı Məsud Bərzani Ankarada Ərdoğan və baş nazir Əhməd Davudoğlu ilə görüşüb. Publika.az Türkiyə mətbuatına istinadən xəbər verir ki, kritik görüş bir saat çəkib.

Məlumata görə, görüşdə İŞİD terror təşkilatı ilə mübarizədə Türkiyənin mövqeyi müzakirə olunub.

Həmçinin, Ərdoğan Mosulda və buna bənzər digər münaqişəli bölgələrdə məzhəblərarası problemlərin tezliklə həll olunması haqda fikirlər səsləndirib.

Əhməd DAVUDOĞLU: Türkiyə İraqda sabitliyin bərqərar olmasına çalışır

Türkiyənin Baş naziri Əhməd Davudoğlu deyib ki, ölkəsinin hazırda İraqla bağlı əsas vəzifəsi orada sabitliyin bərqərar olmasına nail olmaqdır. Onun sözlərinə görə, Türkiyə İraqın parçalanmasını və özünün isə İŞİD-lə qonşu olmasını arzulamır. Dünən Ə.Davudoğlu Ankarada İraqın Kürd Muxtariyyətinin rəhbəri Məsud Bərzani ilə görüşündə 130 türk əsgərinin Mosul şəhəri ətrafında yerləşdirilməsi və bunun "bir sıra dövlətlərdə narahatlıq doğurması" məsələsinə də münasibət bildirib: "Türk əsgərlərinin Mosulda olması bölgədə yalnız sabitliyi təmin etməyə xidmət edir. Biz bundan sonra da İraqı və İraqdakı kürd muxtariyyətini İŞİD yaraqlıları ilə mübarizədə müdafiə edəcəyik".

Görüşdən sonra jurnalistlər qarşısında çıxış edən Ə.Davudoğlu məlumat verib ki, Türkiyənin Milli Kəşfiyyat İdarəsinin rəhbəri Hakan Fidan və xarici işlər naziri Firudin Siniroğlu bu günlərdə İraq rəsmiləri ilə danışıqlar aparmaq üçün Bağdada yola düşəcəklər.

Kürd muxtariyyətinin rəhbəri Məsud Bərzani isə Türkiyə hökumətinin İŞİD-lə bağlı siyasətini dəstəklədiyini və bu istiqamətdə rəsmi Ankara ilə sıx əməkdaşlıq etməyə hazır olduğunu vurğulayıb.

Türkiyənin Baş naziri Rusiyanın Suriyanın şimalında həyata keçirdiyi son hava hücumlarını pisləyib. Onun sözlərinə görə, Rusiyanın əsas məqsədi İŞİD yaraqlılarını deyil, türkmən və sünni müsəlmanları hədəfə almaqdır. Ə.Davudoğlu rəsmi Moskvanı Suriya ərazisində "etnik təmizləmə" siyasəti həyata keçirməkdə günahlandırıb. Türkiyə hesab edir ki, Rusiyanın bölgədəki siyasəti yeni qaçqın axınına səbəb olacaq. Rəsmi Moskva isə əvvəlki kimi bu tənqidləri əsassız sayır. Yeri gəlmişkən, dünən Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan da Məsud Bərzanini qəbul edərək onunla İraqda və bölgədə yaranmış vəziyyəti müzakirə edib. Hər iki lider terrora qarşı mübarizə çərçivəsində əməkdaşlığı gücləndirməyin vacibliyini vurğulayıblar. R.T.Ərdoğan bir daha nəzərə çarpdırıb ki, Türkiyə dövləti hər cür terroru, o cümlədən İŞİD və PKK ilə mübarizəni qətiyyətlə davam etdirmək əzmindədir. Bu arada məlum olub ki, ABŞ-ın dövlət katibi Con Kerri Rusiya liderləri ilə Ukraynadakı vəziyyəti və Suriyada siyasi böhranın həlli məsələlərini müzakirə etmək üçün gələn həftə Moskvaya səfər edəcək.

Prezident Vladimir Putinin Con Kerri ilə görüşəcəyi ilə bağlı sualı cavablandıran Rusiya Prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov belə bir görüşün baş tuta biləcəyini istisna etməyib. Xatırladaq ki, Con Kerri 2013-cü ilin may ayından sonra Moskvaya ilk dəfədir səfər edir. ABŞ-ın dövlət katibi Rusiyaya həmin səfəri zamanı Soçidə Prezident V.Putin və xarici işlər naziri S.Lavrovla görüşmüşdü.

Putin orduya əmr edib: "Dərhal məhv edin"

Prezident Putin bildirib ki, Suriyadakı "terroristlər" Rusiyaya birbaşa hədədir

Rusiya prezidenti Vladimir Putin Suriyadakı qüvvələrinə qarşı təhdidlərlə bağlı Rusiya ordusuna "çox sərt tədbirlər" görməyi tapşırıb. Rusiya qüvvələrinə qarşı i stənilən hədəflər "dərhal məhv edilməlidir," o bildirib. Cənab Putin təfərrüatları açıqlamasa da, Türkiyə ilə Rusiya hazırda Rusiya təyyarəsinin Ankara tərəfindən vurulması üzündən münaqişədədir. Rusiya Suriyadakı hava zərbələrinə sentyabr ayında başlayıb və bunu Prezident Bəşər əl-Əsədin xahiş etdiyini bildirib. Kreml, mötədil Suriya müxalifətini hədəf alması ilə bağlı ABŞ-ın başçılıq etdiyi koalisiyanın ittihamlarını rədd edir və İslam Dövləti (İD) qruplaşmasına zərbələr endirdiyini bildirir. Cənab Putin müdafiə rəsmilərinin görüşü zamanı həmçinin bəyan edib ki, Rusiya hərbisi indi Azad Suriya Ordusunu (ASO) dəstəkləyir. ASO prezident Əsədə qarşı döyüşür və Rusiya tərəfindən hücumlara məruz qalıb. Hərçənd sonradan Kreml qeyd edib ki, Rusiya Suriya respublikasının qanuni hökümətini dəstəkləyir.

ASO cənab Putinin dediklərini şərh etməyib. "Biz Rusiya və ASO-nun birgə çalışmasına qarşı hansısa sübutlar görməmişik. Düşünürəm ki, bu, təbliğatdır," İD-ə qarşı koalisiyaya yaxın ABŞ rəsmisi BBC-ə deyib.

Bu arada isə Suriyanın şimalında ən azı 22 nəfər kürdlərin nəzarət etdiyi ərazidə 3 bomba hücumunda ölüb. Suriyanın müxalif siyasətçiləri Səudiyyə Ərəbistanının paxtaxtı Riyad şəhərində hökümətlə sülh danışıqlarının aparılması barədə açıqlama verib.

Türkiyədə gərginlik: şəhər mərkəzi döyüş meydanına çevrildi

7 gündür fövqəladə vəziyyət elan edilən Diyarbəkr vilayətinin Sur mahalında PKK terror təşkilatına qarşı əməliyyatlar davam edir. Publika.az Türkiyə mediasına istinadən xəbər verir ki, davamlı olaraq bölgədən silah və partlayış səsləri eşidilir. Yerli media qarşıdurmalar Diyarbəkr şəhərinin mərkəzinə keçib.

Polis yolları barrikadalarla bağlamaq istəyən qruplara gözyaşardıcı qaz və təzyiqli su ilə müdaxilə edib.

Səlahiyyətlilər əməliyyatlarda bu günə qədər 10 PKK-çının öldürüldüyünü bildirib.

Surda yaşayan bəzi vətəndaşlar polisə zəng edərək bölgədən çıxmaq üçün kömək istəyib. Polis həmin vətəndaşları zirehi avtomobillərlə mahaldan kənara çıxarıb. Mardin vilayətinin Nusaybin mahalında baş verən qarşıdurmada isə 2 xüsusi hərəkat polisi yaralanıb. Yaralılardan biri həkimlərin müdaxiləsinə rəğmən dünyasını dəyişib.

Rusiya kürdlərə ilk hərbi yardımını göndərdi

Rusiya İraq Kürd Muxtar Vilayətinə İŞİD-ə qarşı mübarizə aparması üçün hərbi yardım edib. Axar.az xəbər verir ki, bunu İraq mətbuatına açıqlamasında Rusiyanın Baş konsulu Viktor Simakov söyləyib. O, hərbi yardımın muxtariyyətə gəlməsi haqqında Kürd Muxtar Vilayətinin Daxili İşlər naziri Kərim Sindjariyə məlumat verdiyini bildirib. Qeyd edək ki, Rusiya İraq Kürd Muxtar Vilayətinə ilk dəfə hərbi yardım edib. Bundan öncə muxtariyyətə Almaniya, ABŞ və Çexiya hərbi yardım göndərib.

Səudiyyədən kürdlərə 8 milyardlıq yardım

Səudiyyə Ərəbistanı İraq Kürd Regional Rəhbərliyinə 8 milyard dollar yardım edib. Axar.az xəbər verir ki, bu barədə İranın "FarsNyus" agentliyinə İraqın kürd siyasi partiyalar blokunun nümayəndəsi Sərvah Əbdülvalid məlumat verib. Bildirilib ki, İraq Kürd Regional Rəhbərliyinin rəhbəri Məsud Bərzaninin Səudiyyə Ərəbistanına səfəri zamanı bu barədə razılıq əldə edilib.

Sətri xəbərlər

* Kürdüstan muxtariyyatının prezidenti Türkiyəyə səfər etmişdir. Məsud barzani Türkiyənin Milli təhlükəsizlik naziri, baş nazir və prezidentinin qəbulunda olmuşdur.

* Türkiyənin milli təhlükəsizlik naziri Bağdadda rəsmi səfərdədir. İraq rəsmiləri ilə keçiriləcək danışıqların əsas mövzusu isə Türkiyənin qeyri-qanuni olaraq İraqın Şimalına qoşun yeritməsidir.

* İstambul şəhərində ABŞ konsulluğuna hücum olub. Təhlükəsizlik əməkdaşları hücumu dəf edə biliblər.

* Kürdüstan muxtariyyatının prezidenti Məsud Barzani Almaniyanın Xarici İşlər naziri ilə görüş keçirmişdir.

* Kürdüstan XİN-nin sözcüsü: Rusiyanın hərbi təyyarələri Kürdüstan mülki aviasiyasına təhlükə yaradır.

* ABŞ: Türkiyənin İraqa qoşun yeritməsinin əleyhinəyik.

* Türkiyə Kürdüstanında hökumət qüvvələri və PKK arasında şiddətli döyüşlər davam edir. Belə ki, dekabrın 8-də Nusaybin şəhərində bir zirehli maşın partladılaraq 9 əskər öldürülmüşdür.

* Rusiya hökuməti Suriyaya dünyada ən müasir T90 tanklarını vermək niyyətindədir. Həmçinin Suriyada tank təmiri üçün zavod yaradacaq.

* İraq baş naziri Heydər əl-Abadi: Türkiyə ilə heç bir saziş bağlamamışıq və onların İraqa qoşun yeritmələri qeyri qanunidir.

* İraqın Kürdüstan bölgəsində xalq tərəfindən geniş miqyaslı etiraz aksiyaları başlanılmışdır. Vətəndaşlar prezident Məsud Barzani ilə Türkiyənin işbirliyinə, Türkiyənin İraq ərazisinə qoşun yeritməsinə etiraz edirlər. Etirazçılar qeyd edib ki, türklər sadəcə Kürdüstanı İraqa qarşı alət kimi istifadə etmək istəyirlər.

* İraq ordusu və könüllü batalyonlar ölkənin Rəmadi şəhərini İŞİD terrorçularından təmizləməyə müvəffəq olublar. Döyüşdə terrorçuların "müdafiə naziri" və Ramadi şəhəri üzrə koordinator da məhv edilmişdilər.

* Süleymaniyyə şəhərinin muzeyi Beynəlxalq Muzeylər yarışmasında iştirak edəcək.

* İraq prezidenti Fuad Masum: bizə dost olan İran İslam Respublikası və digər ölkələrlə terrorçulara qarşı əməkdaşlığımızı davam etdirəcəyik. Ölkəmizin torpaqlarında gözü olan düşmənlərə isə layiqli cavab veriləcək.

* Son həftə beynəlxalq yardım təşkilatları Suriya Kürdüstanına xeyli tibbi yardım etmişlər. Qeyd edilir ki, Suriya Kürdüstanında və eləcə də bütöv ölkə boyunca adi dərmanlar belə çatışmır.

* Suriya Kürdüstanının Qamışlo və Tell-Tamer şəhərində terror aktları nəticəsində onlarla dinc sakin yaralanmışdır.

* Bağdad mərkəzi hökuməti və Kürdüstan muxtariyyatı arasında yeni neft sazişi imzalanıb. Sazişdə bildirilir ki, Kürdüstanda çıxarılan bütün neft mərkəzi hökumətə təhvil verilməlidir. Əvəzində isə İraq öz büdcəsindən 17% gəliri Kürdüstan muxtariyyatına ayıracaq. Qeyd edək ki, öncə Kürdüstan nefti İraqın razılığı olmadan Türkiyəyə aşağı qiymətlərlə ötürülürdü. Əldə edilən qazanc əsasən məmur və oliqarxların hesablarına oturardu. Bunun nəticəsi olaraq Kürdüstan əhalisi 6 aya yaxın olaraq maaşlarını ala bilmirdilər.

* Səlahəddin Dəmirtaş: ABŞ-ın təzyiqi nəticəsində Avropa Şurası Türkiyədə baş verən qanunsuzluqlara və özbaşnalığa göz yumur.

GÜLLƏ ATMADAN HAKİMİYYƏTƏ GƏLƏN DÜNYA SİYASƏTÇİSİ

Dünyanın inqilab sistemi, siyasətçiləri Azərbaycan xalqının xilaskarı, Ulu Öndər, Böyük Heydər Əliyev cənablarının inqilabından,

böyük siyasətindən dərs almalı və örnək götürməlidirlər. Beləki, Ulu Öndər, Böyük Heydər Əliyev güllə atmadan, xalqın xahişi və tələbi ilə hakimiyyətə gəldi, Azərbaycanı və Azərbaycanda yaşayan azsaylı xalqları böyük fəlakətdən xilas etdi.

Bəli Ümummilli lider, Böyük Heydər Əliyev mülki geyimdə təyyarədən düşdü və ilk işi qardaş qırğını baş verən Gəncəbasara getdi, silahsız, qorumasız. Qısa müddətdə ölkənin sabitliyini pozan bütün silahlı qüvvələrə elə siyasi gediş etdi ki, onlar silahları ilə birlikdə gəlib “torbaya” girdilər və bir də ayıldılar ki, cəzaçəkmə məntəqələrindədirlər. Heç kimin təsəvvür etmədiyi qısa bir vaxtda atəşkəs elan etdi və respublikada sabitliyi yaratdı. Böyük humanistlik edərək, ömürlük həbsə məkum edilən o silahlı dəstələrin rəhbərlərini azadllığa buraxaraq dedi: “Siz gedin ailələrinizi idarə edin, sizlər dövləti idarə etməyə qadir deyilsiniz”.

Bəli bir güllə atmadan hakimiyyətə gəldi və yasxanaları toyxanalarla əvəz etdi, Azərbaycanı dünyaya tanıtdı, indiki sabitlik, inkişaf göz qabağındadır.

Görürsünüz, Suriyada neçə illərdir qardaş qırğını gedir, Mustafa Kamalın Cümhuriyyətin yaranmasında edilən qətliyamlar və yaranan gündən bu günə gədər qardaş qanı axıdılır. İnanırıq ki, Türkiyənin indiki baş naziri Rəcəb Təyyib Ərdoğan cənabları, Heydər Əliyev siyasətindən dərs alaraq Türkiyədə yüz ilə yaxın davam edən qardaş qırğınına son qoyacaqdır.

Səddam kimi diktator qan tökərək hakimiyyətə gəldi, gedən günə qədər həmvətənlərinin qanını tökdü və başına gələnlər hamıya məlumdur.

Belə diktatorların sayını artırmaq olar.

Lakin bunlardan fərqli olaraq, dünya siyasətçiləri öndərlərindən olan, Ulu Öndər, Böyük Heydər Əliyev bir güllə atmadan hakimiyyətə gəldi və müdrik siyasəti nəticəsində Azərbaycanımızı inkişaf etmiş ölkələr sırasına çıxardı. Bəli, dünya siyasətçiləri, rəhbərləri Ulu Öndər, Böyük Heydər Əliyev siyasətini öyrənib və bəhrələnməlidirlər.

Zaman keçdikcə, Ulu Öndər, Böyük Heydər Əliyev siyasətinin dərinliyini daha aydın görmək olur. Təsəvvür edin, əgər Ulu Öndər, Heydər Əliyev hakimiyyətə vaxtında gəlməsəydi, atəşkəs müqaviləsi bağlanmasayıdı, ermənilər Azərbaycan torpaqlarına olan təcavüzünü bir az da genişləndirərək, özlərinin dediyi kimi, Gənsəbasar da daxil olmaqla, Kürə qədər işğal edə bilsəydilər. Bir anlığa təsəvvür edin, Gəncəbasarın köçkünləri, erməniyə girov düşənləri, Gürcüstana, Rusiyaya qaçanları, malı-mülkü bir anın içində əlindən çıxaraq girov, qaçqın-köçkün halına düşən xalqın durumu necə ola bilərdı? Onsuz da problemlər içində yaşayan Borçalı mahalındakı soydaşlarımızın durumunu, Türkiyənin Azərbaycanla və türk dünyası ilə əlaqəsinin kəsildiyini düşünərək nəticəni ağıla gətirmək kifayətdir.Ermənilərin əlinə düşəcək Mingəçevir su anbarının suyu buraxılsaydı, bir an başımıza gələcək faciələrin böyüklüyünü düşünmək lazımdır. Kür çayı hövzəsində olan şəhər, rayon və kəndlərimizin əhalisinin durumunu göz önünə gətirmək kifayətdir.

Gəncəbasarın işğalı, Avropa qapılarının, Avropa bazarının üzümüzə bağlanması demək olardı. Biz məcburi yenə də keçmiş "ağamız" olan rus çinovniklərinin boyunduruğu artına yalvararaq, xahiş edərək keçməli idik.

Hələ mən Əlikram Hümmətovun "Talış-Muğan" Respublikasından, onun gələcəkdə İran İslam Respublikasına birləşməsindən, Sürət Hüseynovun "xanlığından", şimaldan rusların ləzgilərin "Sabval" təşkilatının əli ilə Siyəzənə qədər ərazi iddiasından, Balakən, Qax, Qəbələ kimi strateji bölgələrə göz tikənlərdən danışmıram.

Dünya dövlətlərinin rəhbərləri humanistliyi, uzaqgörənliyi, əfv etməyi, bağışlamağı Azərbaycanın cavan prezidenti İlham Əliyev cənablarından öyrənməlidirlər. İlham Əliyev cənabları neçə-neçə ömürlük həbsə məhkum olunmuş insanları əfv etdi, ümidsiz ailələri sevindirdi və Azərbaycandakı münaqişə ocaqlarını uzaqgörən siyasəti ilə aradan götürdü. İlham Əliyev cənablarının humanist siyasəti Türkiyə, İran, Suriya kim ölkələrin dövlət rəhbərlərinə örnək olmalıdır.

"Bakı-Tibilisi-Ceyhan" əsrin dünyəvi sülh müqaviləsi

Bizi bütün bu bəlalardan Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasəti qurtardı. Onun uzaqgörən siyasəti, həyata keçirdiyi dünyəvi layihələr, böyük dövlətlər, beynəlxalq birliklər, təşkilatlar tərəfindən dəstəkləndi, ölkədə siyasi sabitlik yarandı və dövlətimiz quruculuq yoluna qədəm qoydu. Son illər əhalinin ölkəmizin rifahı yaxşılaşdı, yüzlərlə parklar salındı, yollar abadlaşdırıldı, əfsanəvi körpülər tikildi, yeni kəndlər, qəsəbələr inşa edildi.

Hörmətli prezidentimiz, İlham Əliyev cənablarının operativ təşkilatçılığı sayəsində "Bakı-Tibilisi-Ceyhan" neft kəməri, Bakı-Ərzurum qaz kəməri vaxtında səmərəli çəkilməsi sayəsində, yüzlərlə ölkələri Azərbaycana bağladı. Bu inkişafa görə, indi dünya dövlətləri istəsələr də, istəməsələr də bizi dəstəkləməkdədirlər.

Xəyalım məni o illərə apardı, Ulu Öndərlə olan görüşüm yada düşdü.....

1992-ci ilin dekabr ayı idi.Hər yerdə hərc-mərclik hökm sürürdü. Cəbhədə itaətsizlik, özbaşınalıq yaranmış, günü-gündən torpaqlarımız əldən gedir, şəhidlərimizin sayı artırdı. Azərbaycan yas içində idi. Ölkəmizin hər yerində yasxanalar qurulmuşdu. Hər gün cəbhədən xoşagəlməz xəbərlər gəlirdi. Heç kim, heç kimin ərizəsini oxumaq istəmirdi. Demək olar ki, ölkə idarə olunmaz xaosa çevrilmişdi.

Yuxarıda qeyd etdiyim kimi, o dövrlərdə Azərbaycanda böyük hərc-mərcliklər nəticəsində vətəndaş müharibəsinin başlamasına zəmin yaranmışdı, qardaş qırğını başlamışdı. Bunu görən xalq, xalqımızın dahi oğlu, əzəli və əbədi milli liderimiz Heydər Əliyev cənablarını Bakıya dəvət etdi

Heydər Əliyev yenidən hakimiyyətə gəldi və tariximizi, dinimizi, dilimizi, mənəviyyatımızı, parçalanmaq üzrə olan Vətənimizi xilas etdi.

O, Azərbaycan xalqını, Azərbaycan dövlətini məhv olmaqdan, dünya xəritəsindən silinməkdən birdəfəlik xilas etdi. Ölkəmizdə yaşayan milli azlıqlar Heydər Əliyevi, onun apardığı dünyəvi siyasətini böyük məhəbbətlə sevirlər və dəstəkləyirlər. Bu sevgi, bu məhəbbət xalqımızın ürəyində əbədi qalacaq. Çünki xalqımız və ölkəmiz üçün taleyüklü anlarda, düşmənlərimiz etnik azlıq amilindən istifadə etmək istədilər. Azərbaycan xalqının ayrılmaz hissəsi olan azsaylı xalqlar fəlakət qarşısında idilər. Məhz vaxtında hakimiyyətə xalq tərəfindən gətirilən Heydər Əliyev cənabları onları bu fəlakətdən xilas etdi.

Üç saata qədər o müdrik insanla söhbət etdik. Olduqca sakit, səbr və təmkinlə bizi dinlədi. Müdrik, qayğılı, mavi okeanlar kimi sonsuz, dərin və mənalı gözləri ilə sanki insanların qəlbini, düşüncəsini oxuyurdu. Zaman keçdikcə, həqiqətən onun nə qədər uzaqgörən siyasətə malik olduğunu daha çox dərk etdim.

O, Azərbaycanımızın inkişafı və dirçəldilməsi üçün bir çox müqavilələr və kontraktlar bağlayıb, dəyərli görüşlər keçirib. Bu müqavilələrlə o, Azərbaycanımızı dünya dövlətlərinə tanıtdı, dünya dövlətlərini Azərbaycana bağladı və dünya səhmdarlarını Azərbaycana sərmayə qoymağa sövq etdi. Azərbaycanımız üçün çox dəyərli olan bu müqavilələrdən biri də "Bakı-Tbilisi-Ceyhan"əsrin müqaviləsidir. Bu müqavilənin imzalanmasını düşünəndə, insana yalnız iqtisadi mənfəət və neft ixracatı gəlir. Lakin bu məsələ barədə dərindən düşünəndə görürük ki, müdrik insan, xalqımızın ulu öndəri, Heydər Əliyev bu müqavilə ilə Azərbaycan, Gürcüstan, Qazaxıstan, Türkmənistan, Türkiyə, Avropanın bir sıra dövlətlərini, eləcə də ABŞ-nı və bu ölkələrlə əlaqəsi, bağlılığı olan ölkələri biri-birinə bağlayıb və sazişsiz, müqaviləsiz bu ölkələr arasında sanki sülh müqaviləsi imzalayıb. Bu ölkələr bundan belə biri-birinin müdafiəsinə qalxmağa, biri-birinin sözünü deməyə, arxa durmağa, yardım etməyə məcburdurlar. Çünki Ulu Öndərin uzaqgörən siyasəti sayəsində bu ölkələr özləri də bilmədən biri-birinə bağlandı və özü də elə güclü qüvvə ilə bağlandı ki, bu bağlı-

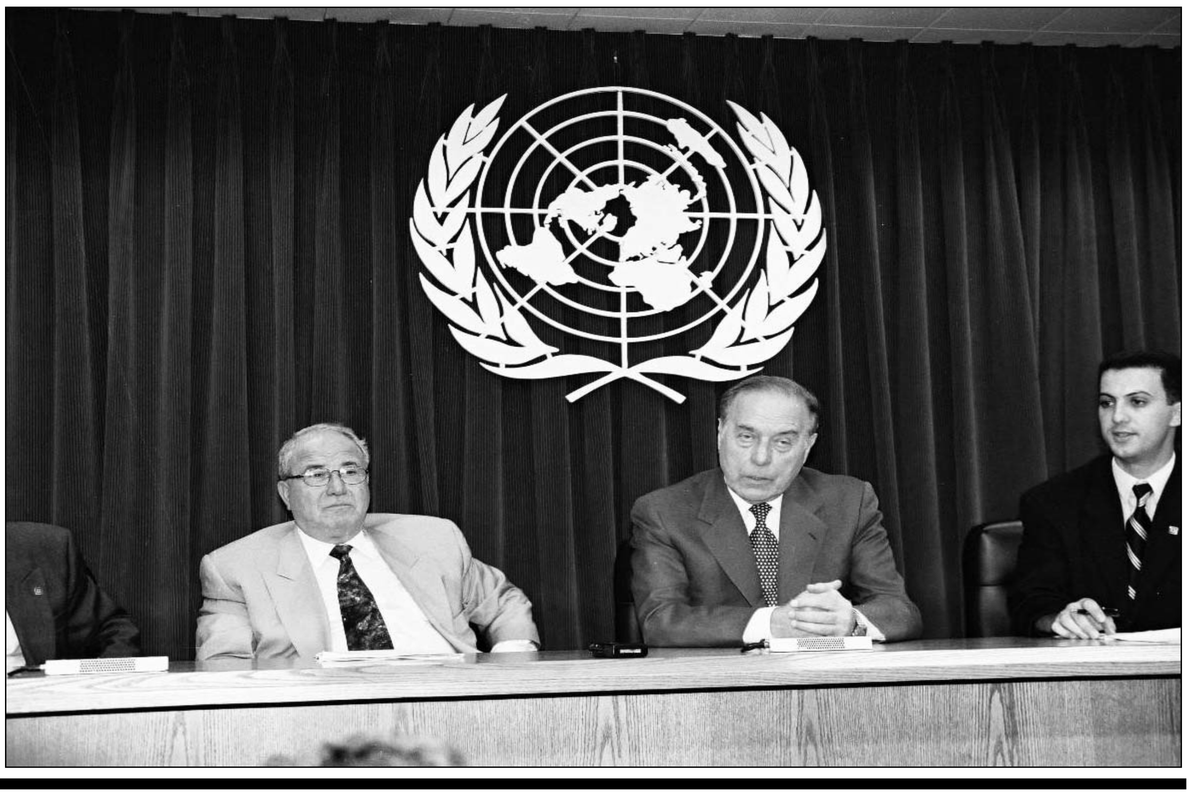

GÜLLƏ ATMADAN HAKİMİYYƏTƏ GƏLƏN DÜNYA SİYASƏTÇİSİ

lığı heç bir qüvvə poza bilməz.

Hörmətli prezidentimiz İlham Əliyev cənabları vaxtında “Bakı-Tbilisi-Ceyhan” neft kəmərinin inşasına başladı, onunla bərabər “Bakı-Qars” qaz kəmərinin bünövrəsini qoydu və həyata keçirdi. Azərbaycanımız üçün həyati əhəmiyyəti olan “Bakı-Axalkalaki-Qars” dəmir yolunun müqaviləsinə qol çəkdi və Gürcüstan, Türkiyə rəhbərləri ilə birlikdə, bu proyektin təməlini qoydu. Bu müqavilələr bir çox ölkələrə böyük həyati əhəmiyyət kəsb etsə də, hər zaman bizi və bizim kimi ölkələri “boyunduruq”da saxlayan Rusiya kimi hegemon ölkələrə sərfəli deyildi. Neçə illərdir ki, Qarabağ məsələsini meydana atan və həllinə əngəl olan Rusiya, günü-gündən qüdrətlənən, güclənən və Avropa birliyinə, NATO-ya yaxınlaşan Azərbaycanı və Gürcüstanı işğal etmək üçün yeni yollar axtardı və Qarabağ kimi, babaları Nikolayın dövründən yandırılan ocağın odu artırıldı. Gürcüstanın səbirsiz prezidenti Saakaşvilinin ucbatından ocağa benzin töküldü. Nəticədə, Rusiya Gürcüstanı işğal etmək istədi.Böyük arzularla yaşayan Rusiya, əsrlərdir həzm etdiyi Bakı neftinin Avropaya nəqlini sindirə bilmirdi. Ona görə də Gürcüstanı işğal etmək istədi ki, bəlkə Azərbaycan və Azərbaycan nefti onun ixtiyarına keçsin və Azərbaycan yenidən Rusiyanın boyunduruğuna girsin.

Lakin Rusiya hələ də başa dyşmək istəmir ki, ölməz Ümummilli lider Böyük Heydər Əliyev cənabları Azərbaycan Respublikası, Azerbaycan xalqı üçün elə bir iqtisadi-siyasi yol qoyub gedib ki, bundan belə istəsələr də Azərbaysanı Rusiyanın əsarəti altına sala bilməyəcəklər.

Necəki Rusiya Gürcüstanı işğal edə bilmədi və Gürcüstandan çıxarılarkən Osetiyanı və Abxaziyanı işğal edərək, müstəqil dövlət elan etdi. Özü də düşünmədən başını bəlaya saldı.

Onda görəsən Rusiya yüz illərdir öz azadlıqları uğrunda mübarizə aparan çeçen xalqının və Çeçenistanın, Tatarıstanın, Başqırdstanın və digər muxtar vilayətlərin müstəqilliyini niyə vermir və niyə tanımır? .Deməli, inamla deyə bilərik ki, ölməz Ümummilli liderimiz Böyük Heydər Əliyev dühası və Azərbaycan Respublikasının prezidenti, hörmətli İlham Əliyev zəkası sayəsində "Bakı-Tbilisi-Ceyhan" əsrin müqaviləsi Gürcüstanı işğal olmaqdan xilas etdi.Və bu müqavilə sayəsində Azərbaycanla Gürcüstan arasında birdəfəlik sabitliyin təməl daşının qoyulması deməkdir və Gürcüstan məsələsi buna sübutdur. Bütün dünya ictimaiyyətinin gözü qarşısında Bakı-Tbilisi-Ceyhan" əsrin müqaviləsinə imza atmış ölkələr və bilavasitə bu proyektə bağlı olan şirkətlər qalxdı, Rusiyaya beynəlxalq qanunlar çərçivəsində təsir etdilər və işğalçı rus ordusunu Gürcüstandan çıxartdılar. Və Gürcüstanın NATO-ya üzv olması məsələsi sürətləndirildi. Bu məsələləri görən ermənilər də bu həqiqəti görür və Azərbaycanla olan konfliktin həlli yollarını axtarır. Artıq ermənilər də

görür ki, Rusiya onları çıxılmaz bəlaya salıb və bu bəlanın həlli torpaqların qayıdışı və qonşuluqda sülh şəraitində yaşamaqdır. Ona görə də "Bakı-Tbilisi-Ceyhan" əsrin müqaviləsini, "Bakı-Tbilisi-Ceyhan" **əsrin dünyəvi sülh müqaviləsi** adlandırsaq daha düzgün olar.

Bəli, danılmaz faktdır ki, bu gün minlərlə müxtəlif dünya ölkələrinin şirkətləri, səhmdarları Azərbaycanda bünövrə salıb çalışırlar. Azərbaycanımız günü-gündən qüdrətlənir, inkişaf edir, gözəl binalar ucaldılır, əvəzolunmaz yollar salınır, əfsanəvi körpülər qurulur, fabrik və zavodlar açılır. Ölkəmizin hansı guşəsinə gedirsən get gözəl parklar, istirahət zonaları, abad yollar görərsən. Respublikamızın bütün şəhər, qəsəbə və kəndlərində yeni, gözəl göz oxşayan binalar tikilir, ucqar rayonlarımıza qaz və rahat yollar çəkilir. Küçələrimizdə, həyətlərimizdə, əyalətlərimizdə müxtəlif çeşidli və markalı rahat maşınlar göz oxşayır. Xalqımızın maddi durumu günü-gündən yaxşılaşır, əlil və qocaların, imtiyazlı vətəndaşlarımızın maaşları artır. Xalqımız firəvan həyat sürməyə başlayıb.

Biz inanırıq ki, xalqımız Ulu Öndərin xidmətlərini heç vaxt unutmayacaq, daim Heydər Əliyev siyasətini dəstəkləyəcək! Azərbaycan xalqı Böyük Heydər Əliyev ideyalarının həyata keçirilməsi naminə, ömrümüzün sonuna kimi çalışacağıq və onun ideyalarını yaşatmaq üçün, möhtərəm prezidentimiz, İlham Əliyev cənablarına yaxın dəstək olacağıq. Hörmətli prezidentimiz İlham Əliyev cənablarının indiki xarici və daxili siyasəti nəticəsində Vətənimiz günü-gündən çiçəklənir, gözəlləşir. Biz inanırıq ki, Vətənimiz Azərbaysan dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin ön sıralarında olacaqdır və hörmətli prezidentimiz İlham Əliyev cənablarının bu siyasəti nəticəsində nəinki təkcə Azərbaycanda, eləcə də Qafqazda sülh və əmin-amanlıq bərpa olacaq və dünyanın qüdrətli ölkələri bizimlə dostluq və əməkdaşlıq etməyə çalışacaqlar.

Xalqımız Respublikamızda baş verən ictimai-siyasi hadisələri görür, dəyərləndirir və lazımınca qiymətləndirir.

Hamıya məlumdur ki, hörmətli prezidentimiz İlham Əliyev cənabları, istər ölkə daxilində, istərsə də dünya dövlətləri arasında, apardığı müdrik siyasəti nəticəsində dünya dövlətləri günü-gündən qüdrətlənən Azərbaysanımızla, onun rəhbəri hörmətli prezidentimiz İlham Əliyev cənabları ilə hesablaşırlar və ona hörmət və qayğı ilə yanaşırlar belə yanaşma xalqımız üçün, Respublikamız üçün fəxrdir.

Bəli, bu gün hörmətli Prezidentimiz İlham Əliyevin xoş sədaları respublikamızın hər yerindən gəlir.Əyalətlərimizin inkişafı üçün, inamla demək olar ki, hər gün bir neçə parklar, yeni məktəb binaları, xəstəxanalar, idman kompleksləri, fabrik və zavodlar,müxtəlif elm ocaqlarının açılışını edir. Bu işlər inkar edilməzdir. Xalqın gözü tərəzidir deyiblər. Biz inanırıq ki, xalqımız ölməz Ulu Öndər Böyük Heydər Əliyev cənablarının siyasətini həyata keçirən, hörmətli prezidentimiz İlham Əliyev cənablarına arxa olacaqlar.

İnamla demək olar ki, prezidentimiz İlham Əliyev cənablarının indiki siyasəti nəticəsində Vətənimiz günü-gündən çiçəklənir, gözəlləşir və dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin ön sıralarıda özünə yer tutub.

Hazırladı:
Tahir SÜLEYMAN

Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Usubov Ramil İdris oğluna “Diplomat” qəzetinin baş redaktoru Əliyev Tahir Süleyman oğlu tərəfindən açıq məktub

Cənab nazir, istintaq idarəsinin əməkdaşları 40 m-lə 56 m-i fərqləndirə, əsli olmayan saxta sənədin saxtalığını isbat edə bilmirlərsə, istintaq idarəsində necə çalışırlar?

Çox hörmətli Cənab Nazir, mən, Əliyev Tahir Süleyman oğlu, bir neçə dəfə Ulu Öndər Böyük Heydər Əliyev Cənabları ilə görüşən, Azərbaycanımızın quruculuğunda azdan-çoxdan əməyi olan, dəfələrlə bir sıra xarici ölkələrdə Azərbaycanımızın inkişafını və Azərbaycanımızın başına gətirilən faciələri, konfranslar keçirərək dünya ictimaiyyətinə çatdıran ,“Azərbaycan Kürdləri” İctimai Birliyinin sədri, “Diplomat” qəzetinin təsisçisi və baş redaktoru olaraq, il yarımdır qarşılaşdığım haqsızlıqla bağlı, Ölkə Prezidentinə, DİN-nə, MTN-nə, Respublika Prokurorluğuna, Korrupsiya İdarəsinə, Bakı Şəhər Prokurorluğuna, BŞBPİ-nə dəfələrlə müraciət etsəm də, savadsız və etinasız məmurlar sayəsində məsələyə heç bir aydınlıq gətirilməyib.

İş bilməz məmurların ucbatından, ya da kiminsə tapşırığına görə 10-dəqiqəyə öz həllini tapa biləcək bir məsələ, bir il altı aydır uzadılır. Nədən?

Bakı şəhər Baş Polis İdarəsinin İstintaq İdarəsinin rəisi Nazim İsmayılov, müavini Məmmədağa Əhmədov və müstəntiqi Əflatun Səlimov olmaqla, on bir aydır bu saxta sənədlərə görə niyə indiyə qədər cinayət işi açmayıblar? Adi bir iş 20 günə öz həllini tapıb qərar verilməlidir.

Belə bir adi məsələ on bir aya uzadılırsa, onda görəsən ölüm hadisələrinin açılması necə illər çəkər.

Saxta sənədlə bağlı tələbimə qarşı, dekabrın 13-də Bakı şəhər Baş Polis İdarəsinin İstintaq İdarəsinin rəis müavini, Məmmədağa Əhmədov kabinetin qapısını mənə göstərir, sanki, atasından qalma kabinetdir, unudur ki, dövlət xalq üçün onu bu kabinetdə oturdub, vəzifə verib ki, xalqa xidmət etsin deyə. Əksinə, məndən sənədlərin saxta olduğunu isbat etməyimi tələb edir. Əgər mən saxta sənədi isbat edəcəyəmsə görəsən Məmmədağa Əhmədovun o kabinetdə oturmasına ehtiyac qalırmı? Məncə, səhifədəki sənədlər və cizgilər, sənədlərin saxtalığına kifayət edəcək qədərdir. Görəsən bu dəlillər Məmmədağa Əhmədov üçün kifayət edəcəkmi?

- Bakı şəhər Baş Polis İdarəsində ƏSLİ OLMAYAN, SAXTALAŞDIRILMIŞ SƏNƏDİN SAXTASI İLƏ BAŞQASININ MÜLKÜNÜ SATAN İŞƏ BAXILMAMALIDIR, YOXSA CİNAYƏT İŞİ AÇMALIDIR?

- Çox hörmətli Cənab Nazir, yazaraq Sizə bildirirəm ki, Babayev Nəsrəddin Xəlil oğlu (tel:0503977213), xanımı Babayeva Südabə adına olan saxta cizgi sxemi ilə, mənə aid olan, torpaq sahəmi, dələduzluq yolu ilə, saxta sənədlə, saxta sənədin saxtası ilə, iki dəfə başqa-başqa adamlara satması barədə, ilk dəfə 17 dekabr 2014-cü il tarixli ərizə ilə müraciət etmişdim.

Nəsrədin Babayev, Südabə Babayeva və Nəzakət deyilən “qoçu”xanım, saxta sənədi bir daha saxtalaşdıraraq, 605-rəqəmini 556 – rəqəmi ilə əvəz etmiş, həm də bələdiyyə sədrinin imzasını saxtalaşdırmışlar. Sənədin əsli yoxdur və bu sənəd 9-saylı notariat kontoru tərəfindən təsdiq edilib. Əsli olmayan sənəd necə təsdiq edildiyi belli deyil!

-Bakı şəhər Baş Polis İdarəsinin rəisi Mirqafar Seyidovun göstərişinə əsasən, yenidən ilkin istintaq işi başlasa da, 11-aydır ki, müstəntiq Əflatun Səlimov saxta sənədlə bağlı hələ də Nəsrəddin Babayevə və Südabə Babayevaya gözün üstə qaşın var deməyib.

İşin gedişatından görünür ki, müstəntiq işə birtərəfli baxır. Marağı nədir bilinmir.

Xəzər Rayon Polis İdarəsinin Maştağa bələdiyyəsinə verdiyi sorğusuna, Maştağa bələdiyyəsi cavab verib:” Tahir Əliyevin cizgi sxeminin təsdiq olunmuş surətini sizə göndəririk, lakin Babayeva Südabənin cizgi sxemi Maştağa Bələdiyyəsinin arxivində olmadığı üçün ona məxsus cizgi sxeminin təsdiq edilmiş surətinin verilməsi qeyri mümkündür”.

Xəzər Rayon Məhkəməsi də, Nərimanov rayon Məhkəməsi də eyni cavabı verib. (Sənədlər səhifədə var)

Torpağın ölçüsü zamanı mən müstəntiq Əflatun Səlimovdan dəfələrlə tələb etdim ki, sənədin saxta olmağına baxmayaraq, 4-tərəfin iştirakı ilə mübahisəli yer ölçülsün və yerindəcə protokol bağlansın. Çünki mənə məxsus torpaq sahəsinin ölçüsü 25x40-kv.m-dir. Saxta sənəddəki ölçü isə 20x50-kv.m-dir, əlavə qarşısında 6-m yol göstərilir ki, o ərazidə o ölçüdə yer yoxdur.

Ərazi ölçülmədi, iki gün sonra müstəntiq məni çağıraraq, mənim

Maştağa Bələdiyyəsinin məhkəməyə cavabları

№ 1374 «25» Noyabr 2014 il

Xəzər rayon, Polis İdarəsinin, 2-ci
PB-nin təhqiqatçısı, polis leytenantı
Cənab Elçin Qurbanova

Hörmətli Elçin müəllim!

Sizin 9/2-7977 saylı 11.11.2014-cü il tarixli sorğunuza cavab olaraq bildiririk ki, Maştağa Bələdiyyəsinin 33/8 saylı 07.04.2006-cı il tarixli qərarı ilə vət.Əliyev Tahir Süleyman oğluna qəsəbənin Xanlar yaşayış massivində 1000 kv.m. torpaq sahəsi, vət.Babayeva Südabə Məmməd qızına Maştağa Bələdiyyəsinin 33/7 saylı 07.04.2006-cı il tarixli qərarı ilə qəsəbənin Xanlar yaşayış massivində 1000 kv.m. torpaq sahəsi fərdi yaşayış evi tikintisi üçün verilmişdir. Vət. S.M.Babayevaya məxsus torpaq sahəsinin yerləşmə sxemi Maştağa Bələdiyyəsinin arxivində olmadığından həmin sxemin təsdiq edilmiş surətinin göndərilməsi qeyri mümkündür. Maştağa Bələdiyyəsi vət.T.S.Əliyevə məxsus torpaq sahəsinin təsdiq olunmuş yerləşmə sxeminin surətini Sizə göndərir.

Qoşma: 01 vərəqə.

Hörmətlə,

Maştağa Bələdiyyəsinin sədri: İ.N.Qurbanov

Azərbaycan Respublikası
Bakı şəhəri, Sabunçu rayonu
Maştağa Bələdiyyəsi

Ünvan: 370039, Maştağa qəs. H. Heybətov küç., 26° Bank rekvizitləri: VÖİN 9900001881, kod 805573
Tel: +(99412) 455 11 75 Azərb.Beynəlxalq Bankının Sabunçu filialı: m/h AZ03NABZ01350100000000002944

№ 1387 «15» Dekabr 2014 il

Azərbaycan Respublikası Bakı şəhəri
Xəzər rayon Məhkəməsinin hakimi
Cənab Rəşad Həsənova

Hörmətli Rəşad müəllim!

Maştağa Bələdiyyəsi Sizin 2(003)-4324/2014 saylı 02.12.2014-cü il tarixli sorğunuza cavab olaraq, Maştağa Bələdiyyəsi tərəfindən qəsəbənin Xanlar yaşayış massivində vət.Tahir Süleyman oğlu Əliyevə verilmiş 1000 kv.m. torpaq sahəsinin qərarının və yerləşmə sxeminin təsdiq olunmuş surətləri Sizə göndərilir.

Qoşma: 2 vərəqə

Maştağa Bələdiyyəsinin sədri: İ.N.Qurbanov

Maştağa Bələdiyyəsi

Ünvan: 370039, Maştağa qəs. H. Heybətov küç., 26° Bank rekvizitləri: VÖİN 9900001881, kod 805573
Tel: +(99412) 455 11 75 Azərb.Beynəlxalq Bankının Sabunçu filialı: m/h AZ03NABZ01350100000000002944

№ 176 «23» Noyabr 2015 il

Bakı şəhəri, Nərimanov rayon
Məhkəməsinin hakimi,
Cənab Vüsal Qurbanova

Sizin 2(005)-5594/2015 saylı, 18.11.2015-ci il tarixli sorğu məktubunuza cavab olaraq bildiririk ki, vət. Əliyev Tahir Süleyman oğlunun qəsəbənin Xanlar yaşayış massivi ərazisində fərdi yaşayış evi tikintisi üçün sənədləşdirilmiş 1000 kv.m.-dən ibarət torpaq sahəsinin təsdiq olunmuş plan sxemi Sizə göndərilir.

Vət.Babayeva Südabə Məmməd qızının adına sənədləşdirilmiş torpaq sahəsinin plan- sxeminin (cizgisi) surəti Bələdiyyənin arxivində olmadığından Sizə göndərilməsi mümkün deyildir.

Qoşma: 01 vərəqə

Maştağa Bələdiyyəsinin sədri: İ.N.Qurbanov

Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Usubov Ramil İdris oğluna "Diplomat" qəzetinin baş redaktoru Əliyev Tahir Süleyman oğlu tərəfindən açıq məktub

Cənab nazir, istintaq idarəsinin əməkdaşları 40 m-lə 56 m-i fərqləndirə, əsli olmayan saxta sənədin saxtalığını isbat edə bilmirlərsə, istintaq idarəsində necə çalışırlar?

yerimin cizgisinə Südabənin adını yazaraq imzalamağımı istədi, təbii ki, mən etiraz etdim.

Əksinə, müstəntiq Əflatun Səlimov, mənim yerimi qanunsuz zəbt edərək, heç bir icazəsi və sənədi olmadan, qanunsuz hasarlayan Babayev Nəsrəddin Xəlil oğluna və Babayeva Südabə Məmməd qızına, saxta sənədi Xəzər RPİ-nin 2-ci bölməsinə, tədqiqatçı Elçin müəllimə təqdim edən Nəzakətə qarşı cinayət işi açmaq əvəzinə, yerimi zəbt

aid olduğuna baxmayaraq, mübahisəli yer olduğu üçün, tikinti işi aparılmasına icazə verilməsin." Buna baxmayaraq hasar qanunsuz tikildi.

- Bu hüquq keşikçiləri hələ bilmirlər ki, Azərbaycan Respublikasının CM-nin 188-ci maddəsinin 1-ci bəndinə əsasən başqasının mülkünü qanunsuz zəbt etmək, hasarlamaq 8000 manat cərimə ilə və ya iki il həbs cəzası ilə cəzalandırılır. Görəsən Məmmədağa Əhmədov və müstəntiqi Əflatun Səlimovun bundan xəbərləri varmı?

- Azərbaycan Konstitusiyasında saxta sənədlə işə baxılır, yoxsa cinayət işi açılır?

- Görəsən İstintaq idarəsinin rəisi Nazim İsmayılov, müavini Məmmədağa Əhmədov və müstəntiq Əflatun Səlimov, Babayev Nəsrəddin Xəlil oğlundan və Babayeva Südabə Məmməd qızından, eləcə də Nəzakətdən, sənədin əslini niyə tələb etmir və "Siz qanunsuz olaraq bu hasarı nəyə əsasən tikmisiniz deyə," nə üçün soruşmurlar?

- Əsli olmayan saxta sənədin hardan və kim tərəfindən hazırlandığı niyə araşdırılmır?

- Saxta sənədi kim, kimə və hansı bilgisayarda (kompüterdə) düzəltdirib?

- Əsli olmayan saxta sənədin surətini 9-saylı notariat kontoru necə təsdiq edib?

- Xəzər RPİ-nin rəisi, başda Azər Muradov, İstintaq İdarəsinin rəisi Erol Əliyev, müstəntiq Ülvi

Abdullayev və sonda Bakı şəhər Baş Polis İdarəsinin İstintaq İdarəsinin rəisi Nazim İsmayılov, müavini Məmmədağa Əhmədov və müstəntiqi Əflatun Səlimov olmaqla, bu saxta sənədlərə görə nə üçün indiyə qədər cinayət işi açmayıblar?

-Əksinə onlar mənə deyirlər ki, "İsbat et ki, Nəsrəddin Babayevin və Südəba Babayevanın sənədləri saxtadır."

Mən onlara cavab verərək demişəm ki, "Cənablar, əgər siz bu saxtakarlığı görmürsünüzsə özünüzə başqa iş axtarın."

- Məncə, kimliyindən aslı olmayaraq, cinayəti ört-basdır edənlərin özləri də cinayəkardır!

Cənab Nazir BU QANUNSUZLUQ NƏ VAXTA QƏDƏR DAVAM EDƏCƏK?

Müraciətimizdən bir il altı ay keçməsinə baxmayaraq görəsən günahkarlar nə üçün qanun qarşısından qaçırılırlar?

11 aydır Sizin qəbulunuza yazılaraq düşmək istəsəm də, düşə bilməmişəm.

-Bakı şəhər Baş Polis İdarəsinin İstintaq İdarəsinin rəisi Nazim İsmayılov, müavini Məmmədağa Əhmədov və müstəntiqi Əflatun Səlimov olmaqla, bu saxta sənədlərə görə niyə indiyə qədər cinayət işi açmayıblar?..

- Çox hörmətli Ramil müəllim, sizdən artıq dərəcədə xahiş edirəm ki, savadsız və səhlənkar məmurlar vaxtında cəzalandırılsınlar.

Çünki belə məmurlar, dövlətçiliyimizə qarşı olaraq, çox hörmətli Cənab Prezidentimizin və Sizin imicinizə xələl gətirərək, xalqı incidir və dövlətdən narazı salırlar. Görün mən bu qədər incidilirəmsə, onda görəsən sadə xalq nələr çəkirlər?

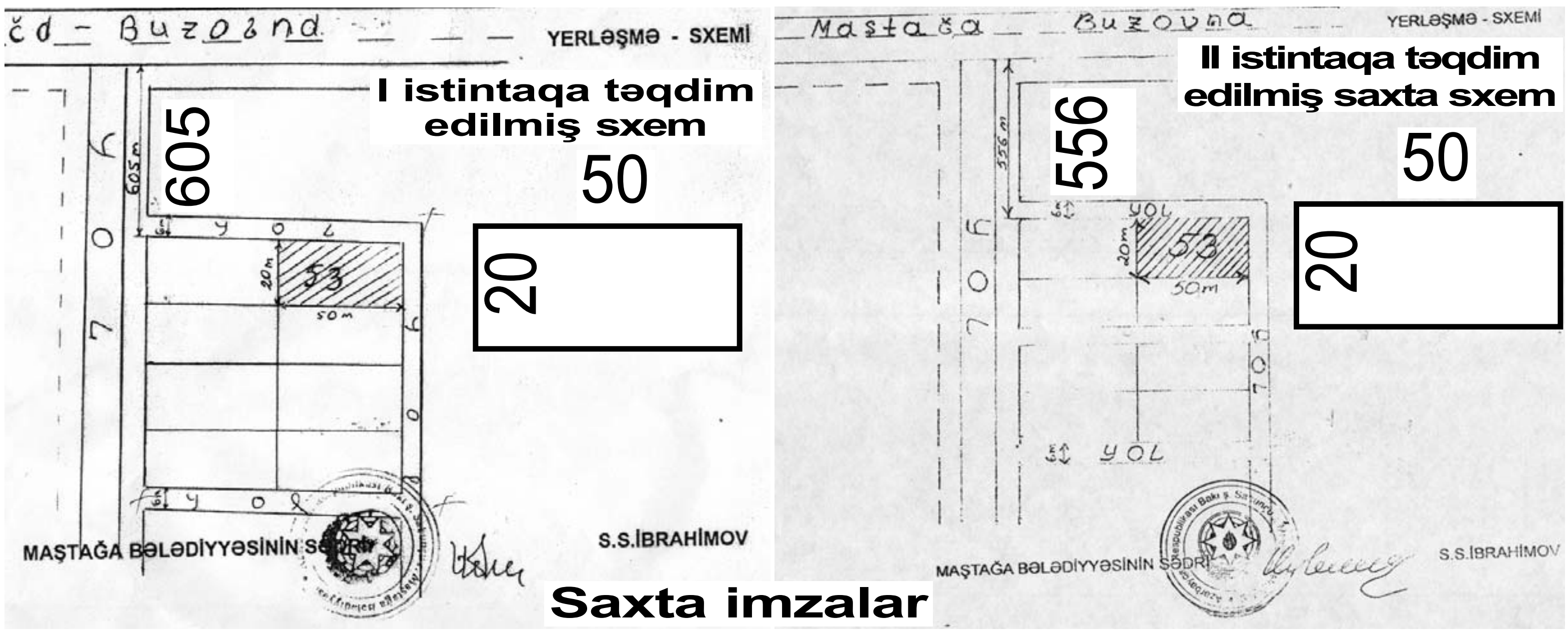

-Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyi .Bakı şəhər Baş Polis İdarəsinin rəisi, polis general-. mayoru,cənab Mirqafar Mircəfər oğlu Seyidova.

Surəti:

-Azərbaycan Respublikası, Bakı Şəhər Prokuroru, cənab Əziz Seyidova

Surəti:

-Bakı şəhər Baş Polis İdarəsinin İstintaq və Təhqiqat idarəsinin rəisi Nazim İsmayılova

Sabunçu rayonu, Bakıxanov qəsəbəsi, S. Mehmandarov küçəsi, ev 25, mənzil 17-də yaşayan Əliyev Tahir Süleyma. oğlu tərəfindən Müstəntiq Əflatun Səlimova qarşı etiraz

Ərizəsi

-Bakı şəhər Baş Polis İdarəsində ƏSLİ OLMAYAN, SAXTALAŞDIRILMIŞ SƏNƏDİN SAXTASI İLƏ İŞƏ BAXILIRMI?

- Bakı şəhər Baş Polis İdarəsində ƏSLİ OLMAYAN, SAXTALAŞDIRILMIŞ SƏNƏDİN SAXTASI İLƏ İŞƏ BAXILIR, YOXSA CİNAYƏT İŞİ AÇILIR?

Hörmətli oxucular, bir neçə dəfə Ulu Öndər Böyük Heydər Əliyevlə görüşən, Azərbaycanımızın quruculuğunda azdan-çoxdan əməyi olan, dəfələrlə bir sıra xarici ölkələrdə Azərbaycanımızın başına gətirilən faciələri dünya ictimaiyyətinə çatdıran ,"Azərbaycan Kürdləri" İctimai Birliyinin sədri, "Diplomat" qəzetinin təsisçi və baş redaktoru olaraq, il yarımdır qarşılaşdığım haqsızlıqla bağlı Ölkə Prezidentinə, DİN-nə, MTN-nə, Respublika Prokurorluğuna, Korrupsiya İdarəsinə, Baki Şəhər Prokurorluğuna, Rafiq müəllimin rəhbərliyi zamanı BŞBPİ-nə dəfələrlə müraciət etsəm də, heç bir əhəmiyyəti olmadı.

-Sonda Bakı şəhər Baş Polis İdarəsinin yeni rəisi, polis general-mayoru, cənab Mirqafar Seyidova müraciət etdim, Allah razı olsun,çox sağ olsun ki, məni qəbul etdi, iş yenidən araşdırılmaq üçün istintaqa verilsədə, nədənsə iş bilməz məmurların ucbatındanmı, ya da kiminsə tapşırığına görə 10-dəqiqəyə öz həllini tapa biləcək bir məsələ, 10-aydır uzadılır. Nədən?

- Çox hörmətli Mirqafar müəllim, yazaraq Sizə təkrar bildirirəm ki, Babayev Nəsrəddin Xəlil oğlu tel:0555170613, mənə aid olan, torpaq sahəmi, dələduzluq yolu ilə, saxta sənədlə, saxta sənədin saxtası ilə, iki dəfə başqa-başqa adamlara satması barədə, ilk dəfə 17.dekabr 2014-cü il tarixli ərizə ilə müraciət etmişdim.

İmza: Tahir Süleyman oğlu Əliyev

22.01. 2015-ci il əlaqə tel: 0503523318, 0552027353.

almalı və razılaşdırılmalıdır. Şəhadətnamə alınması üçün Bakı şəhər Torpaq və Xəritəçəkmə idarəsinə müraciət etməlidir.

MAŞTAĞA BƏLƏDİYYƏSİNİN SƏDRİ S.S.İBRAHİMOV

Düzgün imza

Maştağa Bələdiyyəsi

Ünvan: 370039, Maştağa qəs. H. Heybətov küç., 26" Bank rekvizitləri: VÖİN 9900001881, kod 805573
Tel: +(99412) 455 11 75 Azərb.Beynəlxalq Bankının Sabunçu filialı: m/h AZ03NABZ0135010000000000294

№ 1392 «19» Dekabr 2014 il

Azərbaycan Respublikası Bakı şəhəri
Xəzər rayon Məhkəməsinin hakimi
Cənab Rəşad Həsənova

Hörmətli Rəşad müəllim!

Sizin 2(003)-4324/2014 saylı 17.12.2014-cü il tarixli sorğunuza cavab olaraq bildiririk ki, vət.Babayeva Südabə Məmməd qızına Maştağa Bələdiyyəsinin 33/7 saylı 07.04.2006-cı il tarixli qərarı ilə qəsəbənin Xanlar yaşayış massivində 1000 kv.m., Vət.Nəsrəddin Xəlil oğlu Babayevə Maştağa Bələdiyyəsinin 33/6 saylı 07.04.2006-cı il tarixli qərarı ilə qəsəbənin Xanlar yaşayış massivində 1000 kv.m. torpaq sahələri fərdi yaşayış evi tikintisi üçün verilmişdir. Vət. S.M.Babayevaya və N.X.Babayevə məxsus torpaq sahələrinin yerləşmə sxemi Maştağa Bələdiyyəsinin arxivində olmadığından həmin sxemin təsdiq edilmiş surətinin göndərilməsi qeyri mümkündür.

Qoşma: 02 vərəqə.

Hörmətlə,
Maştağa Bələdiyyəsinin sədri: İ.N.Qurbanov

Maştağa Bələdiyyəsinin məhkəməyə cavabları

edərək, BŞBPİ-nin rəisi Mirqafar müəllimin tapşırığından sonra, mənə aid olan sahədə qanunsuz tikdiyi hasarın otuz metrini uçurduğum üçün, müstəntiq Əflatun Səlimov CM-322-ci maddəsi ilə mənə qarşı cinayyət işi açıb. Bu hansı məntiqə uyğundur?

-Baxmayaraq hasar tikilməmiş, Xəzər Rayon Polis İdarəsinə və Xəzər RİH-nə, yazılı şəkildə müraciət edərək bildirmişdim ki, "Bu ərazi mənə

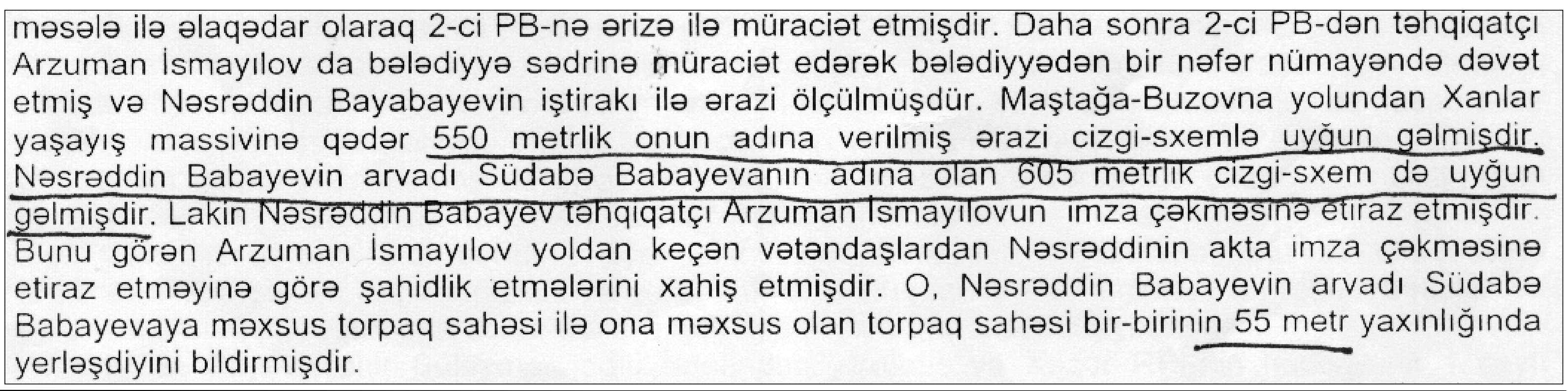
məsələ ilə əlaqədar olaraq 2-ci PB-nə ərizə ilə müraciət etmişdir. Daha sonra 2-ci PB-dən təhqiqatçı Arzuman İsmayılov da bələdiyyə sədrinə müraciət edərək bələdiyyədən bir nəfər nümayəndə dəvət etmiş və Nəsrəddin Bayabayevin iştirakı ilə ərazi ölçülmüşdür. Maştağa-Buzovna yolundan Xanlar yaşayış massivinə qədər 550 metrlik onun adına verilmiş ərazi cizgi-sxemlə uyğun gəlmişdir. Nəsrəddin Babayevin arvadı Südabə Babayevanın adına olan 605 metrlik cizgi-sxem də uyğun gəlmişdir. Lakin Nəsrəddin Babayev təhqiqatçı Arzuman İsmayılovun imza çəkməsinə etiraz etmişdir. Bunu görən Arzuman İsmayılov yoldan keçən vətəndaşlardan Nəsrəddinin akta imza çəkməsinə etiraz etməyinə görə şahidlik etmələrini xahiş etmişdir. O, Nəsrəddin Babayevin arvadı Südabə Babayevaya məxsus torpaq sahəsi ilə ona məxsus olan torpaq sahəsi bir-birinin 55 metr yaxınlığında yerləşdiyini bildirmişdir.

KÜRD TAYFALARI HAQQINDA

Qədim zamanlardan bəri Kürdüstanda, eləcədə digər dövlətlərdə müxtəlif kürd tayfaları məskunlaşaraq yaşamaqdadır. Hörmətli oxucular, bu tayfalar və yerəşdikləri ərazilər haqqında sizinlə məlumatlarımızı paylaşmağı özümüzə borc bildik.

İRAN İSLAM RESPUBLİKASI

Qərbi Azərbaycan vilayəti

Vilayətdə məskunlaşan əsas kürd tayfaları:

- Cəlali, Maku ətrafında yaşayırlar;
- Mil (Milli, Milan), Maku ətrafında;
- Heydəranlu, Maku bölgəsinin cənub-qərbində, İran-Türkiyə sərhəddi boyu;
- Dumbuli (Dımli). Türkdilli kürd tayfasıdır. Koy və Səlmas bölgələrində yaşayırlar;
- Korasünnü, Kürdləşmiş türklərdir. Koy bölgəsinin cənub-qərbində yaşayırlar.
- Şəkkak, Səlmas bölgəsinin cənubunda yaşayırlar;
- Herki, Urmiya ətrafında;
- Zərza, Üşnaviyyə, İran-İraq sərhəddi boyunca;
- Bəqzadə, Urmiyanın cənubu
- Piran, Nəqadə bölgəsinin cənub-qərbində, İran-İraq sərhəddi boyunca
- Mamaş, Nəqadə ətrafında
- Manqur, Məhabadın cənub-qərbində
- Mukri (Mukriyan), Məhabad ətrafında
- Dehbokri, Məhabadın şərqində
- Qourak, Məhabadın cənubu, Sərdəşt ətrafı, Saqqız bölgəsinin şimal-qərbi
- Malkari, Sərdəşt ətrafında
- Susəni, Saqqız bölgəsinin qərb hissəsində
- Feyzullah-bəqi, Saqqızın şimal-şərqində.

Şərqi Azərbaycan vilayəti

Kürdlər əsasən Araz çayı və Sabalan dağı arasındakı bölgədə - Qaracağada (Arasbaran) yaşayırlar. Bölgədə əsas 6 kürd tayfası məskunlaşıb. Onlar dil cəhətdən assimilyasiyaya uğrayıblar və əksəriyyəti kürd dilini bilmirlər. Dincə - Şiə-müsəlmanlardır.

- Çələbianlı
- Məhəmməd-Xanlı
- Hoseynaklı
- Hacı-Əlili
- Həsən-bəyli
- Qaraçorlu (Qaraçanlı, Qaralı)

Bozğuş dağları silsiləsi və Qəzəl Ozan çayı arasında yerləşən Xalxal bölgəsində əsasən 7 türkdilli kürd tayfası yaşayırlar. Dincə - Şiə-müsəlmanlardır.

- Delikan
- Kulukcanlı (Şəkkakilərin qolu)
- Şatranlı (Şəkkakilərin qolu)
- Əhmədli
- Şadlı (Saadlı)
- Rəşvənd
- Mem'anlı

Vilayətin Miyanə bölgəsində Şəkkaki tayfası yaşamaqdadır.

Kürdüstan (Kordestan) vilayəti

Vilayətdə yaşayan əsas tayfalar:

- Sarşiv, Bane bölgəsinin cənubu, İran-İraq sərhəddi
- Tilaku'i, Kürdləşmiş türklərdir. Sonnata və Zağa bölgələrində yaşayırlar
- Bani Ardalan, Sənəndəc (Sənnə) ətrafında yaşayırlar. Bu tayfanın nümayəndələri yüzillər boyu Kürdüstan vilayətinin valiləri olmuşlar.
- Caff, Sənəndəcin cənub-şərqində
- Hulilan, Kirmanşahın cənub-şərqində

Kirmanşah və İran-İraq sərhədi boyunca yaşayan digər kürd tayfaları bunlardır:

- Qoran
- Gorus
- Kəlxor
- Sancabi
- Şərəfbəyani
- Kərindi
- Bacalan
- Nanakuli

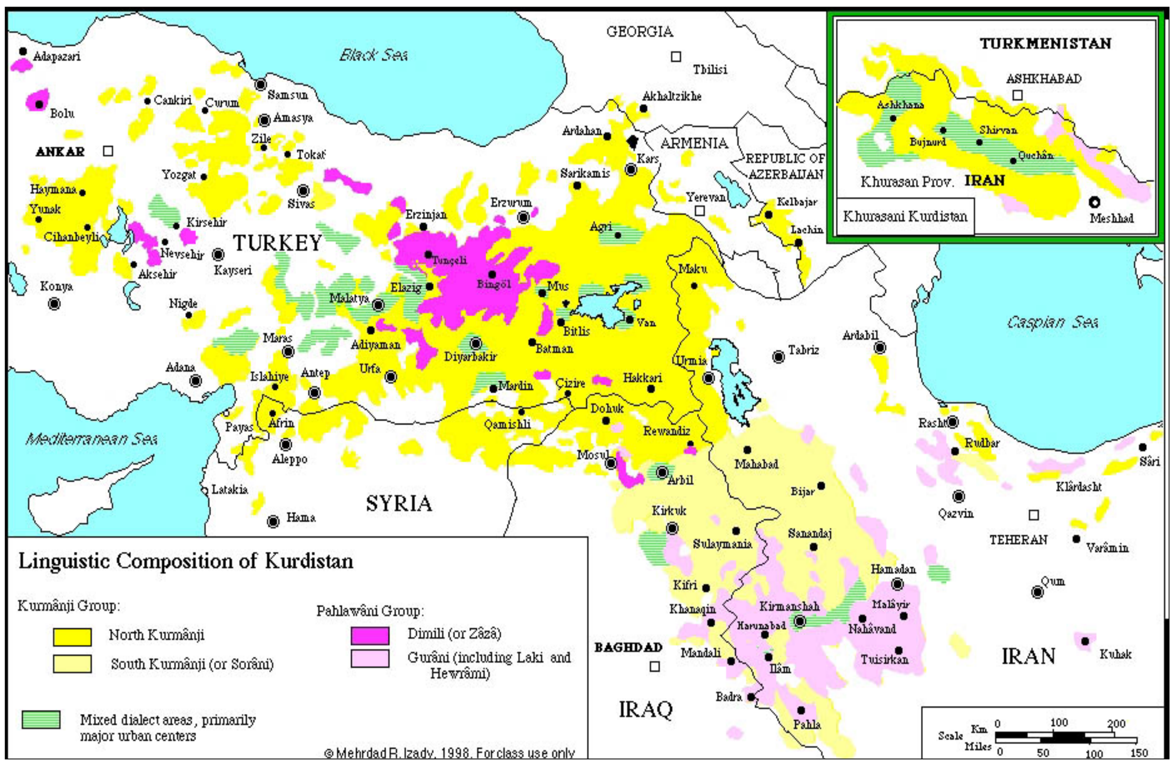

- Zənqan
- Babacan
- Bəqzadə
- Qubadi
- Miraki
- Təxtan
- Zilan
- Əliaxa'i
- Dərveş
- Dəlazihir
- Duruyi
- Xalkan (Xallavənd).

Həmədan vilayəti:

- Tirkeşəvənd (Əlican, Əlimürşid, Rəhməti və Süleymani qolları)
- Comir (Comərd)
- Cuzikan
- Şahcan

Luristan vilayəti:

- Bayranvənd
- İtivənd
- Cudəki
- Kürd
- Arma'i (Delfan və Səlsələ qolları)

Xuzistan vilayəti

Vilayətdə əsasən iki böyük kürd tayfası yaşayırlar:

- Zənqan
- Cəlali

Hər iki tayfa Əhvaz şəhərinin şimal-şərqində yerləşən Cannək Qərmsir bölgəsində yaşayırlar.

Bu iki tayfadan əlavə olaraq, Əhvaz şəhərinin cənubunda, Karun çayı boyunca yerləşən 7 kənddə Al-bu-Kord adlı kürd tayfası da mövcuddur.

Gilan vilayəti

Vilayətdə əsasən 2 kürd tayfası məskunlaşıb:

- Rəşvənd
- Amarlı

Rəşvənd tayfası İraq Kürdüstanının Süleymaniyyə bölgəsində olan Baban tayfasının bir qoludur. Gilana I Şah Abbas tərəfindən köçürülmüşlər.

Həmçinin Amarlı tayfasıda Gilana İranın şimal-qərbindən köçürülmüşlər.

Bir yerdə dolanmayan iki kürd tayfası arasında ardı kəsilməyən müharibələr nəticəsində Rəşvənd tayfasının əksər nümayəndələri Gilandan Qəzvinə köçmək məcburiyyətində qalmışlar.

Amarlı tayfası hal-hazırda vilayətin cənub-şərqində yerləşən Məncil və Piraquh bölgələrində yaşayırlar.

Mazandaran vilayəti

Vilayətdə əsasən dörd kürd tayfası məskunlaşıb:

- Modanlı
- Cahanbəqli
- Xocavənd
- Kürdhacı

Hər dörd tayfa Mazandarana Nadir şah tərəfindən köçülürmüşlər.

Xocavənd tayfasını İranın qərbində yerləşən Gorus bölgəsindən Mazandarana köçürülmüşlər.

Modanlı və Cahanbəqli tayfaları vilayətin Sari bölgəsinin şimalında yaşayırlar.

Qəzvin vilayəti

Vilayətdə əsasən aşağıdaki tayfalar yaşayırlar:

- Ğiatvənd, Qəzəl Ozan və Şahrud çayı boyunca məskunlaşmışlar
- Kakvənd, Qərva bölgəsinin şimal-şərqində
- Rəşvənd, Alamut və Rudbar bölgəsi
- Ma'afi, Qəzvin-Tehran yolu boyunca

Ğiatvənd tayfası vilayətə Ağa Məhəmməd Xan Qacar tərəfindən köçürülmüşlər.

Qəzvində həmçinin bir neçə xırda kürd tayfası da var:

- Bacalan
- Behtu'i
- Camışqazak
- Cəlilvənd
- Kəlxor

Mərkəzi (Tehran)

Bölgədə əsasən Pazuki tayfası yaşayır. Vaxtı ilə "Pazuki"lər Ərzurum vilayətinin ən güclu tayfası idi. Lakin XVI-cı əsrdə gedən hərbi əməliyyatlar zamanı ağır zərbə alaraq, qismən məhv olmuşlar. Qalan kiçik bir hissə Tehranın Varamin və Ğar bölgəsində məskunlaşmışlar.

Həmçinin Tehran bölgəsində az sayda aşağıdaki kürd tayfaları yaşayırlar:

- Hedavənd
- Burdur
- Uryad
- Zərgər
- Kürd Baça
- Nanakuli
- Qaraçorlu (Qaralı, Qaraçanlı)
- Kəlxor

İsfahan vilayəti

Vilayətdə əsasən Bazincan (Bazian, Bozlu) adlı kürd tayfası məskunlaşıb.

İsfahanı əhalisi hələ qədim zamanlardan əsasən kürdlər təşkil edirdi. Şəhar Sasani kürd dövlətinin paytaxtı olmuşdur. Bir çox alimlər İsfahanı Kürdüstanın Şərq qapıları hesab edir.

Vilayətdə kürdlərə aid minlərlə toponimlər var. Şəhre-Kord adlı şəhəri də nimunə kimi göstərə bilərik.

Fars vilayəti

Vilayətdə 30 yaxın kürd tayfası var. Bunlardan əksəriyyətini vilayətə Kərim Xan Zənd tərəfindən köçürülmüşlər. Lakin orta əsrlər tarixçilərinin sözlərinə görə, bu bölgədə qədim zamanlardan kürdlər yaşamış və söz sahibi olmuşlar. Bəzi alimlərin fikirlərinə görə isə, kürdlər Farsa XI əsrdə, ərəb istilaçıları ilə birlikdə gəlmişlər.

Vilayətdə yaşayan ən böyük 5 kürd tayfası bunlardır:

- Raman'i
- İsmaili'i
- Karzubi
- Məs'udi
- Şəkani

Sadalanan tayfalar birləşərək Şabankara (və yaxud Çobanqara – Böyük Çobanlar) adlı tayfa birliyi yaratmışlar. Fars vilayətinin Simakan, Şiraz, Cəhrom və Buşehr bölgələrində yaşayırlar.

Vilayətdə yaşayan digər tayfalar Qaşqai tayfası ilə birləşərək ittifaq qurmuşlar. Bu tayfalar aşağıdakılardır:

- Zənqan
- Saqqız
- Kuruni
- Çeqini
- Burbur
- Uryad
- Ləki
- Vanda
- Kürdlü
- Kürd-Şuli

Xorasan vilayəti

Xorasan vilayəti İranın şimal-şərqində yerləşir. Vilayətdə 5 milyona yaxın kürd yaşayır. Vilayətin etnik tərkibi:

35% - kürdlər
30% - farslar
27% - türklər
8% - digər xalqlar.

Kürdlər bu vilayətə I Şah Abbas tərəfindən köçürülmüşlər. Dövlətin əsas məqsədi İranın şərq sərhədlərini köçəri türk tayfalarından qorumaq idi.

Vilayətdə yaşayan əsas kürd tayfaları bunlardır:

- Amarlı, Marusk bölgəsi, Nişapur bölgəsinin şimal-qərb hissəsində məskunlaşıblar
- Şadlı (Saadlı), Bocnurd bölgəsi
- Zəfəranlu, Şirvan və Quçan bölgələri
- Keyvanlu, Coveyn, Dərrəgaz və Radkan bölgələri
- Tupkanlu, Coveyn və Nişapur ətrafı
- Qaraçorlu (Qaralı, Qaraçanlı).

Kerman vilayəti

Vilayətdə əsasən iki kiçik kürd tayfası məskunlaşıb:

- Sardu (Sarduya)
- Mir-Kürd

Bəlucistan vilayəti

Bir çox alimlərin fikirlərinə istinad edib deyə bilərik ki, bəluclar kürd xalqının bir qoludur. Dil baxımından, antropoloji quruluş baxımından bəlucları kürdlərdən seçmək mümkün deyil. Bəlucların əksəriyyəti özləri "kürd" adlandırırlar.

Vilayətdə yaşan tayfalar bunlardır:

- Bəluc
- Zənd, Bampoşt bölgəsi
- Brahoyi

TÜRKİYƏ

Türkiyədəki kürdlərin bir qismi assimilyasiya olaraq "tayfa" anlayışını itirmişlər. Lakin bəzi bölgələrdə "aşirət institutu" hələ də öz mövqelərini saxlayıb.

Vilayətlər üzrə tayfaların adlarını sizə təqdim edirik:

Adıyaman (Kürdcə - Səmsur): Telya;

Afyon: Cahanbəqli;

Ağrı (Aqri): Cəlali, Saderli, Xalati, Heydəranlu, Zilan, Badeli, Adaman, Başman, Bazikli, Memani;

Amasya: Aruk;

Ankara: Amaranlı, Naşerli, Zirikan, Cudikan, Tirikan;

Bitlis: Mudəki, Xazali, Həsənanlı, Atamanikan, Cabbaran;

Diyarbəkir (Aməd): Diarbakri, Musek, Şeyxdüdanlı, Sarkişli, Dersimli, Xazali, Beşeri, Tirikan, Piran, Bəkiran, Rəşkutanlı, Milli (Mil, Milan);

Elazığ: Gorus, Qolbaban, Sinan, Aşmişart, Behirmaz;

KÜRD TAYFALARI HAQQINDA

Ərzurum: Herka'i, Zirikan, Həsənanlı, Pizian, Rəşvan;

Antep: Delikan;

Hakkari: Kəka, Şəmsiki, Neri, Həkəri, Həsənanlı, Balikar, Dinari;

Kayseri: Hacıbanlı;

Kırşehir: Amaranlı, Taburoğlu, Bərəkətli;

Konya: Xalkani (Xallani);

Malatya: Sinaminli;

Maraş: Quqarişanlı, Kikan, Valiani, Nederli, Naşadira, Düğanlı, Delikan, Celikan, Balikan;

Mardin: Daxuri, Tur'Abidin;

Muş: Maməkan, Lulan, Şəkərli, Pəncinan, Silvan, Həsənanlı, Azlı, Panicari, Zərzan, Balikan;

Siirt (Sert): Miran, Musek, Kavian, Dersimli, Daxuri, Hüseyni, Cəziran, Pəncinan;

Sivas: Kuçeri, Ağçeşmi;

Tokat: Aruk;

Tunceli (Dersim): Dersimli, Milli (Mil, Milan);

Urfa (Rıha): Givaran, Aluş, Çapkasan, Abu Tahir, Əmirzan, Baran, Şəddadi;

Van: Mahmudi, Herka'i, İsa'i, Bruki, Sepikan, Düdəri, Xan'i, Celikan, Takuli, Tapian, Bərazan və müxtəlif yezdi tayfaları.

Yozqat: Maxani, Xatunoğlu, Taburoğlu;

SURİYA

Suriyada kürdlər əsasən ölkənin şimal - Aleppo (Hələb), Afrin, Qamışlo, Hasake, Kobane və s. bölgələrində yaşayırlar. Suriyada yaşayan əsas kürd tayfaları bunlardır:

- Ma'afi
- Kilisan
- Şəmsoli
- Ketakan
- Qələndər
- Bərazi
- Hacaz
- Hirsa
- Şammar
- Cubur
- Milli
- Omerkan
- Kikari
- Mersini
- Pinar-Əli
- Miran

İRAQ

Tayfaçılıq prinsipləri İraq Kürdüstanında dərin kök salmışdır. Hətta kürdlərin həyat və geyim tərzləri məhs bu prinsiplər üzərində qurulmuşdur.

Kürdlər əsasən İraqın şimalında və şərqində, İraq-İran sərhəddi boyunca yaşayırlar.

Bölgələr üzrə əsas tayfalar bunlardır:

Ərbil (Kürdcə - Həvler): Ako, Diza'i, Surçi, Qərdi, Herki, Barzan, Buli, Şirvan, Bıradost, Zarari, Xilani, Bərvari Bala, Bərvari Cırı, Xoşnav, Piran;

Xaneqin: Bacalan, Zənd, Leylani, Kaka'i, Şeyx-Bazini, Bibani, Baban, Dauda, Kaxevar, Palani, Kağanlı;

Kərkük: Şərəfbəyani, Bərzinci, Dılo, Talabani, Baban, Cabbari, Şuhan, Zənqan, Amarmel, Şaləhi;

Məndəli: Qara Alus;

Mosul: Şəkkak, Duski, Zibari, Misuri, Artuş, Sendi, Şənqali (yezidilər);

Süleymaniyyə: Baban, Caff, Merivani, Pişdar, Həmavənd, Həvrami, İsmayıl Əzizi.

ERMƏNİSTAN

Ölkədə yaşayan kürdləri iki hissəyə bölmək olar: müsəlman və yezidi kürdlər.

Müsəlman kürd tayfaları bunlardır:

- Cəlali
- Həsənanlı
- Bruki
- Qaraçorlu (Qaralı, Qaraçanlı)
- Milli (Mil, Milan)
- Gorus
- Motki
- Karki
- Zilan
- Şəkkak

Yezidi kürd tayfaları:

- Sipki
- Sturki
- Bali

AZƏRBAYCAN

Kürdlər Azərbaycanın avtoxon xalqlarından biridirlər. Bəzi alimlərin qənaətinə görə, 24 kürd tayfası Azərbaycana orta əsrlər zamanı I Şah Abbas tərəfindən köçürülmüşlər. Lakin qədimi əlyazmalara müraciət etsək görərik ki, kürdlər hələ bir neçə min il əvvəl bu torpaqlarda yaşayaraq özlərinə dövlət qurmuşlar. Azərbaycanda mövcud olan minlərlə toponim bunun əyani sübutudur.

Bölgələr üzrə yaşayan tayfaların adları bunlardır:

Naxçıvan: Cəlali, Kolanı, Həsənanlı, Qaraçorlu (Qaralı, Qaraçanlı), Bruki, Motki;

Zəngəzur, Kürdüstan və Qarabağ: Əlikyan, Bərqüşad, Gorus, Zənqan, Zodanlı, Mil (Milli, Milan), Qaraçorlu (Qaralı, Qaraçanlı), Əliyanlı, Babalı, Bozlu (Bazian), Həsənanlı, Gəlovçu, Hacısamlı, Kulukçi, Kulikanlı, Quluxanlı, Sultanlı, Təhməzli, Tərtərli, Fərihkanlı, Şadimanlı, Şeylanlı, Kolanı, Sisyan, Potanlı, Poşani, Şotlanlı (Şotanlı), Xocavənd, Qoran, Kürd, Əhmədli;

Aran: Qaraçorlu (Qaralı, Qaraçanlı), Mil (Milli, Milan), Kolanı, Kürd, Ləki, Lur, Zənd, Şadlı (Saadlı).

Azərbaycanda yaşayan kürdlərin əksəriyyəti assimilyasiya olduğundan "tayfa" prinsipləri əsasən məhv olmuş, onun yerini "nəsl" prinsipi tutmuşdur. Nümunə üçün sizə bəzi kürd kəndləri üzrə nəsillərin adlarını sadallyırıq:

Laçın rayonu:

- Zerti – Fatolar, Allahverdilər
- Minkənd – Şahsuvarlı, Şahverdilər
- Bozlu – Şərəfli
- Ağcakənd – Ləzgi, Miri, Köçəri
- Qarakeş – Səfiqulu, Ağalıoğlu
- Şeylanlı – İsaxanlar, Məmmədlilər, Şafiqlər, Çiçəklər
- Mirik (Həsənanlı) – Hopurlu, Damolar, Rutuklu, Əhmədli, İmanlı

Kəlbəcər rayonu:

- Oruclu – Qaraxanlar, Hüseynlər, Mayıllar, Məşədilər
- Şurtan – Nağılı
- Soyuqbulaq – Hüseynqulular
- Ağcakənd – Nəcikli, Əlirzalı, Mirikli, Mollalar
- Xallanlı – Ellazlar, Şükürlər
- Tatlar – Şanolar, Cəfərli, İsmayıllar
- Çıraq – Çorullu, Şavili, Xələfli.

İstifadə edilmiş mənbələr:

1. "İranika" ensiklopediyası (Böyük Britaniya)
2. Şərəf Xan Bitlisi, "Şərəfnamə"
3. İrac Afşar Sistani, "İlha, çadorneşinan wa tawayef-e aşarey-e İran, Tehran, 1987
4. İbn Əl-Balxi, "Farsnamə", 1921
5. "Antropology of İraq", 1940
6. Mardux Kürdüstani, "Tarix-e Mardux: Tarix-e Kord wa Kordestan", 1973
7. Василий Никитин, «Курды»
8. Cahangir Qa'em Mağami, "Aşayer-r Xuzistan", 1946-47
9. Hosayn-Ali Razmara, "Farhang-e coğrafiya'i-e İran VIII, 1953
10. Mark Sykes, "Kurdish tribes in Ottoman Empire", 1908
11. Parviz Varcavənd, "Sarzamin-e Qazvin", 1970
12. Məhəmməd-Əmin Zəki, "Xolasa tarix al-Kord wa'l-Kordestan", 1939.

Seymur Alxanov

Bərzani Dəmirdaşla görüşdə Ərdoğanı təriflədi

Şimali İraq Kürd Regional Rəhbərliyinin sədri Məsud Bərzani ilə

Türkiyənin Xalqların Demokratik Partiyasının (HDP) liderləri arasında ötən gün baş tutan görüşün detalları bəlli olub. Axar.az Türkiyənin "Habertürk" qəzetinə istinadən xəbər verir ki, Bərzani görüş zamanı HDP-ni qarşıdurma siyasətini dayandırmağa çağırıb.

O, bu siyasətin heç kimə fayda verməyəcəyini bildirib: "PKK ilə sülh prosesinin pozulmasından çox kədərləndim. Bu məsələdə hökumətlə vasitəçilik edə bilərəm. Türkiyənin şərqində qazılan xəndəklər tez bir zamanda bağlanmalıdır. Müharibə heç kimə xeyir gətirməyəcək. Gərginlik bitməlidir. Bağdadla mübarizə apardığımız dövrdə şəhərlərdən birini almaq istəyirdik. Lakin atam Mustafa Bərzani "müdafiə edə bilməyəcəyiniz şəhəri işğal etmək həm oradakı xalqa, həm də özünüzə zərər verər", - deyərək mane olmuşdu".

Bərzani görüş zamanı Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın ünvanına təriflər yağdırıb: "Türkiyə Kürdüstanın gələcəyi üçün çox önəmlidir. Uzun illər əvvəl dünya ölkələrini kürd problemi ilə bağlı məlumatlandırmaq üçün məktublar göndərdik. Həmin vaxt Türkiyənin Berlin səfirliyi məktubumuzu qəbul etmədi. Lakin Ərdoğan iqtidara gəldikdən sonra Ərbilə səfər etdi və onun bu məsələdə nə qədər həssas olduğunu gördüm. O, kürd probleminin həllini istəyir. Əvvəllər heç bir şeyimiz yox idi, lakin bu gün ən azından rəsmi görüşlərdə Kürdüstan bayrağını qoya bilirik".

Qeyd edək ki, Bərzani 9-10 dekabrda Türkiyədə rəsmi səfərdə olub.

"İŞİD-in dövlətə çevrilməsinə imkan vermək olmaz"

"Aydınlaşdırmaq lazımdır ki, niyə Türkiyə antiterror koalisiyasının üzvü

olduğu halda, Suriyada ABŞ-ın özünə potensial tərəfdaş hesab etdiyi kürd döyüşçülərini bombalayır". APA-nın məlumatına görə, bunu Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrov İtaliya mətbuatına açıqlamasında deyib. Onun sözlərinə görə, Suriyada İŞİD-ə qarşı vuruşan qüvvələrdən biri də kürd silahlılarıdır: "Həmin insanlar əsasən "Demokratik İttifaq" partiyasının üzvləridir. Türkiyə nöqteyi-nəzərindən onlar düşməndir".

S. Lavrov qeyd edib ki, bəzi ölkələr tərəfindən Suriya prezidenti Bəşər Əsədin istefası tələb süni xarakterlidir: "Burada bəzi nüanslar var. Artıq onlar Əsədin dərhal istefasını tələb etmirlər, onun siyasi keçid prosesində iştirakına imkan verirlər. Lakin mütləq elə bir tarix görmək istəyirlər ki, həmin vaxtdan o artıq səlahiyyətlərini icra etməsin. Biz bu yanaşmanı süni, beynəlxalq hüquqa və demokratiya prinsiplərinə zidd hesab edirik". Rusiyalı diplomatın fikrincə, Rusiya Türkiyənin Su-24 təyyarəsini vurmasını Suriyada siyasi prosesi pozmaq cəhdi kimi qiymətləndirir: "Həmin gün baş verənlərlə bağlı qiymətləndirməmiz dəyişməzdir. Fikrimizcə, bu ya antiterror səyləri pozmaq, ya Rusiyanın Suriya hava məkanında fəaliyyətinə əngəl törətmək, ya da Venesiya danışıqları çərçivəsində aparılan siyasi həll prosesini pozmaq cəhdidir". Lavrov onu da bildirib ki, əgər tərəflər öz maraqlarına xidmət etmək məqsədi güdməsələr, geniş beynəlxalq antiterror koalisiyasını qurmaq mümkündür: "İŞİD kimi təşkilatlar insanlığa nifrəti təbliğ edir. Onların dövlətə çevrilməsinə və islamla bağlılıqlarının olması barədə illüziyaların yaranmasına imkan vermək olmaz. Onlar insanlığın düşmənidir". www.ann.az

Suriyanın Tel-Tamp şəhərində törədilən terror aktı qurbanlarının sayı 58-ə çatıb

Suriyanın Tel-Tamp şəhərində törədilən terror aktları nəticəsində ən azı 58 nəfər ölüb, 100-dən çox insan yaralanıb. SalamNews-un RİA "Novosti"yə istinadla verdiyi xəbərə görə, bu barədə şəhər xalq özünümüdafiə dəstəsindəki mənbə məlumat verib: "Dünənki terror aktları nəticəsində 58 nəfər ölüb. Ölənlər arasında beş xristian assuriyalı var, qalanları kürdlər və ərəblərdir.

Yaralılar təcili tibbi yardım avtomobillərində Ras-əl-Eyn şəhərindəki xəstəxanalara çatdırılıblar. Tibbi ləvazimatlar çatışsa da, ağır yaralılar var.

Partlayışlardan biri fəaliyyətdə olan hərbi hospitala (kürd özünümüdafiə qüvvələrinə məxsusdur - red.) xeyli ziyan vurub." Dünən axşam Tel-Tampda üç terror aktı törədilib. Minalanmış avtomobillər insanların çoxluq təşkil etdiyi küçələrdə və hərbi hospital önündə partladılıb.

Şəroye Bro

Şəronun musiqisi özünəməxsus ifası ilə bu günümüzdə də sevgi ilə qarşılanır. Onun səsi Sipan və Cəzirədə də dinlənilmişdir. Yəqin çox az insan öz həyatı boyu xalqın sevgi və rəğbətini Şəroye Bro qədər qazana bilmişdir. Bu əfsanəvi insanın mahnıları hələ də dünyanın bir çox guşələrində ifa edilir, XX əsrdə Gürcüstan və Ermənistanda kürd milli hikmətinin əsasini qoyan bir nəslə mənsubdur. O, 1900 ildə Türkiyənin Sürməli rayonunda anadan olmuşdur. Onun ailəsi Osmanlı imperiyasından bizim minlərlə soydaşlarımız kimi yezidi-kürdlərə qarşı törədilən soyqırımdan xilas olmaq üçün Ermənistana, sonra isə Gürcüstana qaçmağa məcbur olublar. Beləliklə, o, uşaq yaşlarından Ermənistanın Talin rayonunun Tlik kəndində yaşamağa başlayır. Ailəsi malakan-rusların yaşadıqları kənddə məskunlaşır. Orada o, rus dilini öyrənməyə başlamış və sonradan bu dili sərbəst mənimsəmişdir. Kilsə-prixod ruhanilərinin ixtiyarında olan məktəbin ikinci sinfini bitirmişdir.

Atası çoban idi və balaca Şəro tez-tez atası ilə otlağa, quzuları otarmağa gedirdi. Sıx ağacların altında dincələn uşaqlar kiçik budaqlardan özlərinə tütək düzəldir və bəzən tanınan bəzən isə özlərinin bəstələdikləri mahnı parçaları ifa edirdilər. Məhz bu dövrdə Şəroye Bronun kürd milli musiqi və mahnıları ilə ilk dərin tanışlığı olmuş, öz əlləri ilə düzəltdiyi tütəyi isə ilk musiqi alətinə çevrilmişdir. Kürd musiqi və melodiyalari balaca Şəronu özünə cəzb edir, o, özü şeirlər yazır və bu şeirlərə mahnılar bəstələyirdi. Təəccüblü deyil ki, üzləşdiyi təbiət zənginliklərini və həyatda xeyirin şər üzərindəki qələbəsini, romantik yaşam formasını incə cizgilərlə öz əsərlərinə ötürməsi onun fərdi yaradıcılığını müəyyən özünəməxsus şəklə salmışdır.

15 yaşında öncə atasını ardından isə anasını itirdikdən sonra Şəro özünü bütünlüklə musiqiyə həsr edir. O, böyük məmnuniyyətlə dəvət aldığı kürd şənliklərində mahnılar ifa edir və beləcə kürd milli mədəniyyəti haqqında biliklərini dərinləşdirir.

Kürd mahnılarına olan sevgisi onun qəlbində büsbütün möhkəmlənmişdi. Və bu əlbəttə ki, milli ənənələrlə, atalarımızın geyindikləri rəngarəng kostyumlarla, keçirilən toy şənlikləri ilə əlaqədar idi.

Çobanlar aprel ayında ailələrilə birgə özləri ilə zəruri avadanlıqlar götürərək yayaqlara gedirdilər. Bütün əşyalar atlara yüklənir və dağlara uzun səyahət başlayırdı. Dağda hər ailə özünə bir oba (dağ yamaclarında çobanların yaşadıqları və qoyun otardıqları ərazilər; obalar ailələrə görə ayırd edilirdi və bir-birindən 2-3 kilometr məsafədə yerləşirdi) düzəldir və "kon"-larda (alaçıq) yaşamlarını davam edirdilər. Məhz bu ərəfələrdə də igidlər özlərinə xanımları bəyənirdilər, toy şənlikləri qeyd edilməyə başlayırdı. Ermənistanın dağ düzənliklərində keçirilən kürd toylarında iştirak etmək şansı əldə edən kürd toylarının rəngarəngliyindən, şux rəqslərindən və kürd mədəniyyətinin bütün koloritlərinin təkrarolunmazlığından heyran olurdular. Şənliklər üç gün, üç gecə davam edirdi. Dəvət olunan qonaqlar, həm kişilər, həm qadınlar, həm də uşaqlar dağların qoynundan atlarla gəlir. Oxuduqları mahnıların səsi isə hər yanı bürüyürdü. Bu qürurla dayanan dağların qoynunda əvəzsiz mənzərə idi. Ən çevik və sürətli olan gəlinə yastığı çatdırar və bəydən başlıq parası almaq şansı əldə edərdi. Toy üç gün davam edər, gecə təndirlər qalanar, çörəklər bişirilərdi. Təndirin aşağı hissəsinə odun qoyub ocaq qalayar və alovun işıqlandırdığı ərazidə yenə çalıb oxuyar, niyyət tutar və şənlənməyə davam edərdilər. Şübhəsiz ki, ən istəkli arzulardan biri də məclisdə Şəroye Bronun oxuyub çalması idi. Onun mahnılarının əsas mövzusu real mövzulardır və o, buna bütün həyatini həsr etmişdir. Ona görə də dəvət olunan qonaqlar tez-tez musiqiçilərlə maraqlanır və biləndə ki, orada Şəroye Bro iştirak edəcək, mütləq gələcəklərini deyirdilər.

Artıq 24 yaşında Şəroye Bro tanınmış, aparıcı musiqiçilərdən birinə çevrilir və öz pərəstişkarlarını, yaxınlarını, dostlarını sevindirməyə başlayır. Mahnılarını ifa edərkən o, hər dinləyicisi ilə daxilən intuitiv əlaqə yaradır və bu ona öz üzərində işləməyə kömək edirdi. Onun heç bir musiqi təhsili yox idi. Ancaq intuisiyası hesabına o, öz səsini emal edib, ifa manevrini və ifa tərzini düzəldir və nəticədə mükəmməl səviyyəyə çatdırmağa nail olmuşdur. "Həkimo", "Mate", "Flite Koto", "Xalo", "Rzqano", "Hozandaxe", "Şirine Alo", "Vaye vare vaye" və başqa mahnılarını dinləyərkən onun mükəmməl səs tembrinin, diapazonunun, onun ritminin, tempinin, lirik və qüsursuz ifa tərzinin şahidi olmaq mümkündür.

Bütün bunlar qorunub saxlanılan xalq mahnılarımızın, dilimizin itməyəcəyinə ümid verir və günümüzdə də Şəroye Bro mahnılarını ifa edən müğənnilər bunu təsdiq edirlər. Bu tanınmış müğənni Şivan Pərvərdir; gözəl ifaçı Şəmdindir; Rusiyada məşhurlaşan Amiddir; dinləyicisini sevindirən Fəyzoye Rzadır. Ancaq hələ də dünyanın istənilən guşəsindən olan tanınmış kürd müğənniləri bu dahi ifaçının şah əsərlərini onun kimi ustalıqla oxumağa qadir deyillər..."Həkimo", "Mate"... "Həkimo" hələ XX əsrin 30-cu illərində bəstələnib və onu yalnız güclü, ifadəli səsə malik olan müəllifin özü ifa edib.

Belçikada kürd telekanalı olan Media TV-də milli proqramlardan birinin aparıcısı, Şəroye Bro mahnılarını ifa edən Şəmdin onun haqqında veriliş hazırlayaraq yayımlayıb və milyonlarla kürd tamaşaçısına təsviredilməz bir sevinc bəxş edib. Kiminçünsə

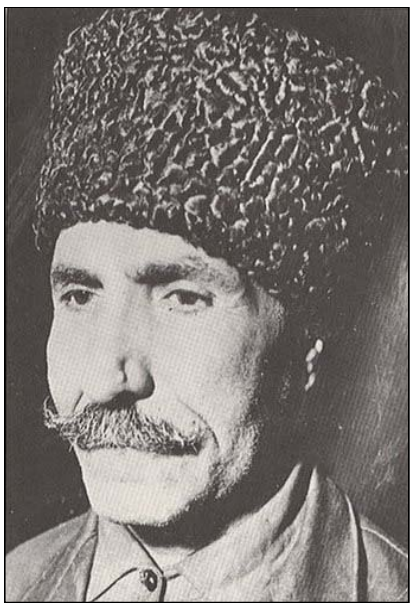

bu veriliş Şəroe Bro haqqında xoş bir xatirəyə, kiminçünsə onunla tanışlığa çevrildi. Kürdüstanın ayrı-ayrı guşələrində və xaricdə yaşayan gənc nəsillər onun mahnılarını öyrənir və onu əziz tuturlar. Necə ki, o özü gəncliyində əmisini, böyük qardaşını əziz tuturdu. Və beləcə uşaqları, nəvələri, nəticələri onu əziz tutmağa davam edirdilər.

Şəroye Bro 24 yaşında Struki tayfasından olan Kəve Darveş ilə ailə həyatı qurur, və ailə Tbilisidə yaşayır. O dövrdə lazımi tibbi xidmət olmadığından çoxuşaqlı ailədə 8 uşaqdan 4-ü kiçik yaşlarında vəfat edir. Bu hadisədən sonra, Kəvenin valideynləri Tlikdə yaşadığından onlar bir müddətlik Ermənistana köçürlər. 1941-ci ildə Şəroye yenidən ailəsi ilə birgə Tbilisiyə, Barbolovski küçəsinə daimi yaşayış üçün köçürlər. Müharibə illərində o səfərbər edilir və "Arsenal" hərbi zavoduna göndərilir. Burada o, müharibə qurtarana qədər çalışmışdır.

Onlar üç oğullarını və qızlarını dinə, kürd milli adətənənələrinə, milli mahnılara və melodiyalara sevgi və hörmət içərisində böyütmüşdülər. Böyük oğulları Usıve Şəro atası kimi kürd toylarında, şənliklərində çalır və mahnı oxuyurdu. Şahismayıl 28 yaşında dünyasını dəyişir. Kiçik oğulları Kərəm və qizları Kaze (vəfat etmişdir) isə gözəl səsə malik idilər. Onlar hər zaman qohumlar və dostların əhatəsində oxuyurdular.

Zurnaçı Şəroye hətta 70 yaşında şənliklərdə çalıb oxuyaraq öz dinləyicilərini feyziyab edirdi. Deməк olar ki, bütün kürd milli alətlərində çalmağı bacarırdı (nağara, zurna, mei, tütək).

Şəroye Bro oxuduğu ana dilində mahnıları ilə bütün dünyanı ovsunlamağı bacarmışdır. Necə ki, vətəni - al şəfəqləri ilə, sərhədsiz düzləri ilə, mavi dumanı, sisi ilə insanı tilsimləyir. Onun əfsanəvi mahnıları kürd nənniləri kimi hədsiz və genişdirlər. Onun lirikası şair qəlbinin ən incə və səpələnmiş duyuğularının təcəssümüdür.

Ona çoxlu sayda şeirlər, hekayələr, məqalələr, radio və televiziya verilişləri həsr olunub. Ferike Usıvın "Şəronun səsi" şeirini, Vəzire Əşonun "Şair qocalib" hekayəsini bunlara nümunə göstərmək olar.

1960-ci ildə erməni radiosunun Kürd verilişləri şöbəsi Şəroye Bronu dəvət edir və onun mahnılarını lentə yazıb gələcək nəsillərə onun səsinin sahib olduğu gözəlliyi və zənginliyi ötürmüşdür.

Şəroye Bro 85 yaşında vəfat etmişdir. Fəxrlə kürd şair və musiqiçisi olan Şəroye Bronu "Dahi musiqiçi-şair" adlandırmaq olar. İfaçının təkrarolunmaz səsi dinləyicisini öz sehirli aləminə daxil edir. Onun musiqisi, nadir poeziyası, məlahətli səsi hələ də sevilməkdə və dinlənilməkdədir.

Məqalə "Yeni Baxış" («Новый Взгляд») qəzetindən götürülmüşdür.

Müəllif: Maya Qəhrəmanova

Tərcümə etdi və hazırladı:
Rəna Rəhman

İraqda Ərdoğana qarşı üsyan

İraqda minlərlə insan Ankaranın ölkənin şimal şəhəri olam Mosul yaxınlığında qoşun yerləşdirməsinə qarşı etirazlara qoşulub. "Reuters" agentliyi xəbər verir ki, İraqın şimalında Türkiyə tərəfindən 150 hərbçinin yerləşdirilməsi bu ayın əvvəlindən Bağdad və Ankara arasında münasibətləri tarıma çəkib.

Bağdad Türkiyə qoşunlarının ölkə ərazisindən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılması tələbi ilə BMT Təhlükəsizlik Şurasına müraciət edib. Rəsmi Ankara bu tələbə etiraz edərək bildirib ki, Türkiyənin hərbi qüvvəsi İraq ərazisində beynəlxalq missiya çərçivəsində yerləşdirilib və bundan məqsəd "İslam Dövləti" adlı təşkilata qarşı döyüşən İraq qüvvələrinin təlimləndirilməsidir.

Bağdaddakı Təhrir meydanında, habelə Bəsrə şəhərində keçirilən etiraz aksiyalarında şiə silahlı birləşmələrinin üzvləri də daxil minlərlə insan "Türkiyəyə ölüm, Ərdoğana ölüm" şüarları səsləndirib. "Bədr" təşkilatının lideri, şiə millət vəkili Hadi əl-əmiri

İraqda qüdrətli hərbiləşdirilmiş "Bədr" təşkilatının lideri, şiə millət vəkili Hadi əl-Əmiri deyib ki, ölkə ərazisinə istənilən bu sayaq müdaxilə təcavüz kimi qiymətləndirilməlidir. Şiə silahlı birləşmələrinin təşəbbüsü ilə keçirilən etiraz mitinqlərində Türkiyə qoşunlarına, İraq ərazisini tərk etmədikləri təqdirdə hücum ediləcəyi vurğulanıb. "Bədr" təşkilatının

yerli komandirlərindən Amjad Salim Bəsrədə keçirilən mitinqdə əlindəki tapançanı Ərdoğanın portretinə sıxaraq deyib ki, "biz indi türk əsgərinin ayaqları altında od qalamaq üçün komandanın əmrini gözləyirik".

"Reuters" agentliyinin müxbirləri bildirirlər ki, Bağdadda keçirilən mitinqdə etirazçılar Türkiyənin dövlət bayrağını tapdalayıb və yandırıb, Ərdoğanın portretlərinə "ənənəvi ərəb təhqiri" olaraq ayaqqabılarını çırpıblar. "Əgər Türkiyə İraqın başının Daeşlə döyüşə qarışdığını görərək qoşun göndərmək fürsətində bulunursa, onda belə bir səhvə yol verərkən yaxşı-yaxşı düşünməlidir" - deyə İran tərəfindən dəstəklənən "Əsaib Əhl-əl-Həqq" qruplaşmasının yerli komandiri Əbu Muntathar əl-Musəvi bildirib.

O deyib ki, yaxın günlərdə türk əsgərlərini hədəfləməyə başlayacaqlar. Türkiyənin İraqın şimalındakı kürd muxtariyyəti və sünni ərəb qüvvələri ilə əlaqələri ölkənin cənubundakı şiə birləşmlərini xüsusilə qəzəbləndirib. İraqın dini liderləri Kərbəlada keçirilən ibadət əsnasında Türkiyəni lənətləyiblər. Böyük ayətullah Əli əl-Sistani deyib ki, Türkiyə terrora qarşı mübarizə bəhanəsi ilə başqa ölkənin ərazisində qoşun yerləşdirməməli idi. Bu arada ABŞ-ın Təhlükəsizlijk Şurasındakı nümayəndəsi Samanta Pouer deyib ki, Türkiyənin İraqa qoşun göndərməsi Bağdad hökumətini hiddətləndirib və belə addımlar yalnız İraqın razılığı əsasında atıla bilər.

Rusiya təyyarəsinin Suriya-Türkiyə sərhədində vurulmasının ardınca Moskva da Türkiyə qoşunlarının İraqa yeridilməsini "qanunsuz müdaxilə" adlandırıb (Virtualaz.org).

Rusiya hücuma hazırlaşır

Rusiya və Suriya rejiminin əsgərləri müxalifətin əlində olan İdlibin ələ keçirilməsi üçün iki həftədir Lazikiyedə birgə hərbi təlimlər keçir. Bu barədə Almaniyanın AFP agentliyi məlumat yayıb. "Təlimlər Fəth Ordusunun nəzarətində olan İdlibə coğrafi baxımdan bənzəyən bir bölgədə keçirilir. İdlibin ələ keçirilməsi Rusiya və rejim əsgərlərinin başlıca məqsədi və ən əhəmiyyətli hədəfi olacaq", - məlumatda deyilir. İdlib müxalifət güclərinin nəzarətində olan şəhərlərdən biridir. Hələbin

cənubundan İdlib istiqamətində irəliləməyə çalışan rejim eyni zamanda İdlibin qərbində yerləşən Türkman dağı və Kürd dağı istiqamətindən də hücuma keçmək istəyir. Rejim qüvvələrinin quruda həyata keçirdiyi əməliyyatlara Rusiya havadan dəstək verəcək.

Serok Barzanî li gel Wezîrê Bergiriyê Tirkiye û Partiyên Kurdên Bakûr re civiya

Li çarçêweya serdana fermiya Serok Barzanî ya welatê Tirkiye roja pênçşem 10.11.2015 li bajarê Enqereya paytexta Tirkiye Îsmet

Yilmaz Wezîrê Bergiriyê Tirkiye pêşwaziya birêz Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê û şanda li gel kir ku ji Fuad Husên Serokê Dîwana Serokayetiya Herêma Kurdistanê û Sefîn Dîzeyî Peyvdarê Hikûmeta Herêma Kurdistanê pêkhatibûn.

Li hevdîtinê de Wezîrê Bergiriyê Tirkiye pîrozbahiya azadkirina Şingal û serkeftina hêzên Pêşmergeyên Kurdistanê li Serok Barzanî kir û piştgîriya welatê xwe jî ji bo hêzên Pêşmergeyên Kurdistanê li şerê dijî Da'îş de dûpat kir û di derbarê proseya meşq û rahênana Pêşmerge ji aliyê pîsporê serbaziyên Tirkiye li çarçêweya hevpeymaniya şerê dijî Da'îş şîrovekirinên pêwîst ji bo Serok Barzanî xisterû. Her li vê kombûnê da behsa rewşa meydanî ya bereyên şerê dijî Da'îş kirin û amadekariyên plana azadkirina Musil jî xistin ber behs û guftûgoyan.

Li beşekî dinê vê kombûnê de babeta hatina artêşa Tirkiye ya Başîk û dirustbûna tengasiya li navbera Iraq û Tirkiye guftûgo kirin.

Li dirêjahiya hevdîtin û kombûnên roja pênçşem 10.12.2015 de Serok Barzanî li cihê hewandina xwe ya bajarê Enqere pêşwaziya şanda bilinda serkirdayetiya Partiya Demokrasiya Gelan kir ku ji xanim Fîgen Yuksekdag Hevserok û Ehmed Turk, Leyla Zana û Osman Baydemîr û hejmarek ji serkirdeyên bilindên HDP pêkhatibû. Li kombûnê da şanda bilinda HDP bi xêrhatina Serok Barzanî kir û nêrînên xwe yên di derbarê rewşa siyasiya Tirkiye û kêşeyên li ber proseya aştî ji bo Serok Barzanî xistin rû û daxwaz ji Serok Barzanî kirin ku carekî din rola xwe ya li destpêkirina proseyê de bibînê bo ku proseya aştî vegerê ser rêya xwe.

Her li vê kombûnê da Serok Barzanî li gotarek da behsa sedema rawestana proseya aştî û astengiyan kir û nêrîna xwe ya li ser wê xistin rû ku çawa bikarin proseya aştî bixin ser rêrewa xwe. Her wiha hêvî jî xwest ku ew kêşeyên siyasî li holê daye li bajarên Kurdnişînan nebê sedema giriftên kûrtir û hemû aliyek dest bi pêkvejiyanê bigrin û pêşanî cîhanê bidin ku çawa dikarin çanda pêkvejiyan û aştîxwaziya li navbera xwe û xelkekî din biparêzîn û pêşbixîn. Piştî vê kombûnê û êvariya heman rojê Serok Barzanî li cihê hewandina xwe ya bajarê Enqere pêşwaziya serkirdeyên hemû Partiyên Kurdên Bakûr kir û li gotarek da armanca serdana xwe ya Tirkiye xisterû ku ji nirxandina şerê Da'îş û çawayiya hevkariya Tirkiye û hevpeymanan û her wiha çareserkirina kêşe û tengasiyên di navbera Iraq û Tirkiye û proseya aştî û peywendiyên aboriyên di navbera Herêma Kurdistan û Tirkiye pêkhatibû. Li beşekî dinê axaftina xwe de Serok Barzanî têbînî û şîretên xwe yên li ser proseya siyasiya Tirkiye û rola Kurd ya amadebûyan behs kir û daxwaz jî kir ku hemû aliyek hewl bidin çanda pêkvejiyan û aştîxwaziyê li navbera pêkhatan berfirehtir bikin. Piştî vê kombûnê Serok Barzanî li civîneke rojnamevaniyê de ajandaya serdana xwe ji bo dezgehên ragihandina Kurdî xisterû û bersîva pirsiyara ragihandinkaran jî da. Hêjayî gotinêye ku êvariya roja pênçşem 10.12.2015 Serok Barzanî piştî kombûna li gel Serok Komar û Serok Wezîr û Wezîrê Derve û Bergirî û hejmarek ji berpirsên bilindên Tirkiye û çendîn hevdîtin û kombûnên din li gel aliyên Kurdên Tirkiye dawiyê bi serdana xwe ya fermî ya welatê Tirkiye anî û li rêya Firokxaneya Navdewletiya Hewlêrê vegeriya Herêma Kurdistanê.

presidency.krd

Tirkiyê hêza xwe ji Başîkê vekişand

Dihok (Rûdaw)- Tirkiyê beşek mezin ji hêza xwe ya ku li parêzgeha Mûsilê bi cih kiribû, vekişand. Peyamnêrê Rûdawê li Dihokê ragihand:

"Enqere beşek mezin ji hêza xwe ya li nahiyeya Başîkî vekişand û niha karwanê wê hêzê gihîştine nêzîkî Dihokê û ji wir dê bi rêya deriyê Îbrahîm Xelîk vegerin Tirkiyê."

Peyamnêrê Rûdawê da zanîn ku, tenê beşeke biçûk ji hêza Tirk li devera Başîkê maye. Şeva borî hejmarek TIR û kamyonên leşkerî yên Tirkiyê derbasî Başûrê Kurdistanê bûn û yekser berê xwe dan devera Başîkê ya Mûsilê. Şeva 4ê Befranbarê de leşkerên tirk sînorê Herêma Kurdistanê û Iraqê derbas kirin û li bajarokê Başîkê bicih bûn. Tirkiyê li gundê Zelikan ê Başîkê navendeke leşkerî heye ku piştî êrişên DAIŞê û ketina bajarê Mûsilê, bi rêkeftin ligel Bexdayê û hikûmeta xwecihî ya Mûsilê li wê navendê perwerdeya leşkerî dida çekdarên ereb ên sunî ku jê re Heşda Niştimanî tê gotin. Derbaskirina sînorê Iraqê ji aliyê leşkerên tirk ve û bicihbûna wan li derdora Mûsilê, rastî nerazîbûnên tund ên Hikûmeta Iraqê hat û Bexdayê bertekên tund nîşan dan. Rayedarên Iraqê di vê bareyê de daxuyaniyên tund dan û daxwaza demildest derketina hêza Tirk ji axa Iraqê kirin, lê rayedarên Enqerê digotin em hêza xwe venakişînin.

100 kurdên êzîdî di rêya Ewropayê de mirine

Dihok (Rûdaw) – Hikûmeta Herêma Kurdistanê eşkere kir ku heta niha derdora 100 kurdên

êzîdî di rêya koçberiya Ewropayê de jiyana xwe ji dest dane ku derdora 30 ji wan, di nav deryaya Ege de xeniqîne. Pêr êvarê (12ê vê mehê), sê qayîkên ku derdora 45 kurdên êzîdî lê siwar bibûn û ji bo derbasî Ewropayê bibin, diçûn Yûnanistanê, ketin bi navê. Di wê bûyerê de tenê 2 kes filitîn, yên din hemû mirin û wenda bûn. Kurmamê yek ji wan kurdên êzîdî yên wê rojê di nav deryayê de xeniqîbû, Xwedêda Reşo ji Rûdawê re behsa wê bûyerê kir û got, me ji wan re got neçin lê wan guhdarî me nekirin. Xwedêda da zanîn ku ji wan kesan tenê kurmamê wî Qewal û biraziyeke wî rizgar bûne her wiha tenê cenazeyên kurmamê wî Hecî û kurekî Qewal hatine dîtin ku niha li nexweşxaneyeke bajarê Atîna yê Yûnanistanê ne. Li gorî agahiyên Xwedêda Reşo, îro (14ê mehê) dê cenazeyên hinek ji wan kurdên êzîdî yên di deryaya Ege de xeniqîbûn, ji Ewropayê derbasî Kurdistanê bibin. Li gorî amarên ne fermî, nêzîkî nîv milyon kurdên êzîdî li Kurdistan û Iraqê hene. Ji ber şerê DAIŞê gellek ji wan koçberî Ewropa û Amerîka bûne lê hejmarek ji wan beriya ku derbasî wan welatan bibin, di rê de jiyana xwe ji dest dane. Rêveberê Giştî yê Karûbarên Êzîdiyan li Wezareta Ewqafê ya Kurdistanê, Xeyrî Bozanî ji Rûdawê re got, bi qasî ku em dizanin 45 kurdên êzîdî ketine nav deryaya Ege ku 31 ji wan xeniqîne, piraniya wan jî xelkê bajarê Şingalê bûne. Bozanî diyar kir ku wan bi Balyozê Iraqê li Atînayê re axivîne û jê re gotine, ji bo hanîna cenazeyên wan kurdên êzîdî, alîkariya wan bikin. Wî rayedarê hikûmeta Kurdistanê her wiha got, piştî şerê DAIŞê derdora 70 hezar kurdên êzîdî koçber bûne ku nêzîkî 100 kes ji wan di rêya koçberiyê de mirine, hinek jî nayê zanîn çi hatiye serê wan.

Heyva Sor bi riya Rêxistina HAWAR-ê 500 çente radestî Dibistana Kobanê kir

Hêva Sor a Kurdisatnê bi riya HAWARê û Rojavayê Kurdistanê kir. Hêjayî gotinê ye ku

Encûmena Penaberêpn Rojavayê, 500 çenteyên xwendekaran bi ser debistana Kobanê re belav kir. Îro roja duşemê, 16-11-2015`an li bajarê Silêmaniyê, Bi amadebûna serokê Rêxistina Hawar ya Mafên Penaberên Kurd-Sûriyê Hozan Efrînî û Serokê Encûmena Penaberên Rojavyê Hecî Efrînî û rêveberê Dibistana Kobanê kak Cebar, dest bi radestkirina 500 çenteyên xwendekarên dibistana seretayî li dibistana Kobanê ya penaberên ew alîkariya bi riya endamê rêveberiya Rêxistina Hawar ya Mafên Penaberên Kurd-Sûriye Eladîn Mistefa Mişo Kobanê ji Heyva Sor a Kurdistanê hat wergirtin û piştî demekê ku ew ber bi welatê Namsayê birêket, îro Rêxistina Hawarê ew hevkarî radestî Encûmena Penaberan ya Kurd li Silêmaniyê kir û piştre jî bi ser çagirtên Dibistana Kobanê de hat belav kirin.

Bi wêneyan belavkirina çenteyên xwendekaran bibînin. PUK-media-Taybet

Dr. Berhem û konsolê giştiyê Rûsya civiyan

Îro 10/12/2015, Dr. Berhem Salih li bajarê Hewlêrê pêşwazî li konsolê giştiyê Rûsya li herêma Kurdistanê Vîktor Sîmakov kir û sebaret bi guhertinên navçeyê û çawaniya xortkirina pêwendiyên siyasî û aboriyên navbera herêma Kurdistanê û Rûsya de goftûgo kirin. Her di wê hevdîtinê de, pêşveçûn û rûdanên

qadên siyasî û emnî yê li Kurdistanê û Îraqê û navçeyê hatin gotûbêj kirin, bi taybetî jî şerê li dijî grupa terorîstî ya DAIŞ û metirsiyên wan li ser aramiya navçeyê her weha teqez li wê yekê hatiye kirin ku pêwîste hevpeymaniya navdewletî berferehtir û karîgertir bikin bo lêdana DAIŞ û jinavbirina ew metirsiyên mezin li ser asayîşa navçeyê û cîhanê. Di civînê de behsa wê yekê jî hatiye kirin ku moşekbarankirina baregehên DAIŞ li Sûriyê nebête sedema pirsgirêkên hatûçûna welatiyan û geştên asmanî li Kurdistanê. Di beşek din ya hevdîtinê debehsa xortkirina pêwendiyên navbera herêma Kurdistanê û Rûsyayê hate kirinê.

Hêzên kurdî 40 têrorîstên DAÎŞ li herêma Hesekê tunekirin

Ajansa Şam-Prêss li ser zarê nûnerê fermî yê YPG Nasir Haj ragihand ku hêzên YPG 40 têrorîstên DAÎŞê li herêma Hesekê tunekirne. Wek Haj dibêje, di şerî Tel-

Tamir û Tel-Hamîsê de 10 şervanên YPG şehîd bûn. Li gor nerîna nûnerê civata leşkerî ya YPG Rêdor Xelîl, Tel-Hamîs ku di 27 Şibatê de hat rizgarkirin, wek enya pêşîn ya bergirya Mûsilê dihat hesêb. Her weha, Xelîl got ku hebûna çekdaran li Tel-Temirê jibo tevaya herêma Hesekê xeter bû. Hêzên kurdî bêtir ji mehekê ye ku bergirya bajarên sere-Kaniyê û teltemrê dikin. Bi dehan gundên aşûryan li vê deverê hîn di bin kontrola DAÎŞê de ne.

Barzanî banga Efrînê kir: Em bi we re ne

Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî derbarê dorpêça li ser Kantona Efrînê ya Rojavayê Kurdistanê de daxuyanî da û bang ji civaka navdewletî kir. Serokatiya Herêma Kurdistanê îro di daxuyaniyeke nivîskî de ragihand, Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd

BARZANÎ EFRÎNÊ BI TENÊ NAHÊLE

Barzanî derbarê dorpêça komên tundrew li ser herêma Efrînê ya Rojavayê Kurdistanê gellek dilgiran e û ji ber wê jî bangek awarte li civaka navdewletî, aliyên têkildar û rêxistinên xwêrxwaz ên navdewletî kir. Li gor daxuyaniyê, Mesûd Barzanî ragihand, bo şikandina dorpêça li ser Herêma Efrînê ya Rojavayê Kurdistanê hewldanek ciddî pêwîst e û ji bo gihîştina alîkariyan mirovî bo herêmê daxwaza vekirina korîdorekê kir. Barzanî bang li civaka navdewletî û aliyên pêwendîdar kir, ku li hember bajarê Efrînê di asta berpirsatiyên xwe de bin û got: "Bo Efrînê her kes ewa ku dikeve ser milê wê, gerek pêk bîne. Herêm di bin dorpêçek ciddî de ye. Bo wê yekê demildest çareseriyek were dîtin û pêwîst e em dest bi tevgerê bikin." Barzanî di berdewamiya daxuyaniyê de dibêje: "Demek dirêje Efrîn rastî êriş û dorpêça aborî û leşkerî ya tund û berfireh a komên tundrewên wek Eniya El-Nusra hatiye. Lê belê ew êriş û dorpêç di hefteya herî dawî de zêdetir bûne. Ji aliyekê din ve, bi wê yekê nesekinîne û dest bi topbarankirina gund û bajarokên derdora Efrînê jî kirine." Serok Barzanî amaje bi wê jî kir, ku xelkê Efrînê rûbirûyê gefa mirinê hatine û li bajar bi awayeke ciddî pêwîstî bi derman û kelûpelên xwarin û vexwarinê hene û ji ber wê jî bang li rêxistinên xêrxwazî yên navdewletî kir, bo gihandina pêwîstiyên sereke yên jiyanê û vekirina korîdoreke mirovî û ji bo ku bi hawara rûniştvanên herêmê ve biçin, desst bi kar bin. Serokê Herêma Kurdistanê herwiha destnîşan kir: "Em wan êrişên qirêj û derveyê mirovatiyê yên li hember birayên me yên li Efrînê şermezar dikin.

Ez hêvî dikim di demek kurt bi dawî werin." Di daxuyaniyê de wiha tê gotin: Serokatiya Herêma Kurdistanê gellek bi tundî wan karên girêj û nemirovane yên li hember xwîşk û birayê me yên li Efrînê şermezar dikin. Di heman demê de nebûna xwarin û derman dilgiraniyên me zêdetir kirine ku gefek ciddî xistiye ser jiyan û debara rûniştvanên bajêr. Di dema êrişên çekdarên DAÎŞê bo ser herêma Kobanî ya Rojavayê Kurdistanê de jî Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî bi çend daxuyaniyan banga alîkariyan li civaka navdewletî kiribû. Her li ser hewlên Barzanî, piştre korîdorek ber bi Kobanî ve hat vekirin û hêzên pêşmerge bo alîkariya şervanên YPGê çûne Kobanî. Rûdaw

Daiş mehane 40 mîlyon dolar ji petrolê qezenc dike

Daiş her meh 40 mîlyon dolar ji petrolê qezenc dike Weqfa siyaset û zanistê ya

Almanya, di raporteke xwe de behsa çavkaniyên madî yên Daişê kir. Weqfa almanî di di raporta xwe de dibêje ku Daiş, tenê ji petrolê her meh 40 mîlyon dolarên emerîkî qezenc dike. Li gor raportê, tevî ku gelek çavkaniyên Daiş hatine rûxandin jî, lê heta niha dahateke bilind ya Daişê ji petrolê heye.

Hevdîtinên Barzanî li Enqerê

Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî, ligel serokkomarê Tirkiyê Receb Tayyib Erdogan civiya.

Erdogan li Koşka Serokatiya ya Aksaray li Enqerê pêşwaziya serokê Herêma Kurdistanê kir. Li gorî zanyariyên Rûdawê, Barzanî derbarê dilgiraniya Bexdayê ligel Erdogan axiviye û biryar e di demeke nêzîk de diyalog navbera herdu aliyan destpê bike. Hevdem şerê navbera DAÎŞê û guhertinên navçeyê mijareke din a behskirinê bû, herwiha pêwendiyên bazirganî û pêvajoya aştiyê jî hatin gotûbêjkirin. Li gorî zanyariyan, îşev saet 21.00 bi dema Enqerê Barzanî ligel serokwezîrê Tirkiyê Ehmed Davûtoglu civiya.

FLAŞ - Putin gefa şerê atomî kir!

Navenda Nûçeyan - Serokê Rûsyayê Vladimir Putin gafa bikaranîna çekên atomî di şerê li dijî DAÎŞê de kir. Putin bo wê pêngavê Wezîrê Parastinê yê Rûsya Sergey Shoygu erkdar kir, ku derbarê bikaranîna çekên nû yên Artêşa Rûsyayê de lêkolîn û analîzên berfireh werin encamdan. Li gor çavkaniyên medyayî yên Rûsyayê, Serokê Rûsyayê Vladimir Putin duh sêşemiyê bi Wezîrê Parastinê yê Rûsya Sergey Shoygu re civiyaye û derbarê şerê li dijî DAÎŞê, operasyonên Rûsya yên li dijî DAÎŞê li Sûriyê û herwiha rewşa dawî ya şer de agahî lê xwastiye. Vladimir Putin di wê civînê de Wezîrê Parastinê yê Rûsya Sergey Shoygu erkdar kiriye, ku derbarê bandora wan çekên ku Artêşa Rûsyayê li dijî DAÎŞê li Sûriyê bi kar tîne û herwiha bo analîzkirina rewşa dawî lêkolînên berfireh werin kirin.

Putin di civînê de behsa bikarbirina çekên atomî di şerê li dijî DAÎŞê de kir û ji Shoygu re got:

Putin da xuaykirin, ku pêwîste Rûsya bo her egerekê xwe amade bike û got: "Pêwîst e em her tiştê cihê şer û pevşûnê bizanibin û analîz bikin. Ew mûşekên me, nû û bi bandor in û êdî em baş dizanin ew çek bi serên atomî jî dikarin werin arastekirin."

Putin bi gotina ku di têkoşîna li dijî terorîzmê de hewce bi bikarbirina çekên atomî nake, destnîşan kir: "Ez hêvî dikim hewce nebe ku li dijî DAÎŞê çekên atomî were bikaranîn."

Çend hezar kes di girtîgehên Tirkiyê de ne?

Stenbol (Rûdaw)- Li Tirkiyê û Bakûrê Kurdistanê 361 girtîgeh hene. Li gor daneyên Wezareta Edaletê hejmara girtîyan gihiştiye 176 hezar û 116 kesan. Li gor daneyên Mijdara 2015an li Tirkiyê

û Bakûrê Kurdistanê, 176 hezar û 116 girtî hene. Ji van 150 hezar û 135 kes hê ceza li wan nehatiye birîn. Tenê ceza li 25 hezar û 981kesan hatiye birîn. Li gor daneyan di 15 salan de hejmara girtiyan ji sedî 234 zêde bûye.

Dîrektorê Navenda Heqîqet û Bîrê, Mûrat Çelîkkan ji Rûdawê re ragihand: "Em nikarin bibêjin ku li Tirkiyê mekanîzmaya adaletê baş dixebite. Bi taybetî em dikarin bibêjin ku kesên sûcan dikin, wezîfedarên dewletê ne tê de, bi cezayên giran tên ceza kirin. Polîtîkayên heyî bi xwe re atmosfereke tundutujîyê tînin. Ev atmosfer bandora xwe li ser bûyerên adî dike."

Di nava van hejmaran de girtiyên ji ber dozên siyasî her weha zarokên temenê wan biçûk hene. Saziyên sivîl radigihînin ku 2 hezar û 165 zarokên ku temenên wan kêmî 18an hene. Wezareta Edaletê vê hejmarê red dike û dibêje di hejmara zarokan de guhertinên mezin çenebûne. Mûrat Çelîkkan wiha got: "Du sedem hene ku her wext girtîgeh di rojeva Tirkiyê de cî digirin.

Yek jê ewe ku her cûre muxalefet ji hêla dewlet û hikûmetê ve rastî çewisandinê tên. Ji ber wê jî her wext muxalif ketine girtîgehê. Ya din jî ewe ku girtîgehên Tirkiyê dûrî standartên navdewletî ne. Heta niha jî di girtîgehên zarok û yên jinan de bûyerên destdirêjiyê di rojevê de ne."

Li Tirkiyê û Bakûrê Kurdistanê 361 girtîgeh hene. Li gor Wezareta Edaletê di nava sala 2015an de 42 girtîgehên din hatine çêkirin.

Ji evîna rojên kevin: Şewata Sînema Amûdê

Hîn temenê min nebibû neh sal, dinya payîz bû, nû ketibûm dibistanê de, li gundê me belav bû ku şevê din sînema Amûdê hatiye şewitandin û gelek zarok tê de qir bûne. Hingî, kesî ji gundê me li Amûdê nedixwend, lê ji gundê Gundik, Mihemed û birayê xwe Hesen zarokên Ehmedê Mehmûdko li Amûdê dixwendin. Gundik, gundekî serbixwe ye, lê ji ber nêzîkbûn û pêwendiyên xelkên wê bi Dodayan re, wek taxek wê ye. A dinî rojê, zilaman ji hev re digot; wê sibehê Ismaîlê Çelebî li ser pişta hespa xwe bi hawarî diçû Amûdê. Ew pismamê Mihemed û Hesen bû yên ku li Amûdê dixwendin. Hina digot, eger rast sîneme şewitî be helbet ew jî tê de hatine şewitandin.. Hina digot derewe, çilo wê sîneme bişwite?! sîneme naşewite.. Her yekî gotinek digot..

Wê rojê pêde qal û qultên gundiyan li ode û di ber dîwaran de behsa şewata sînema Amûdê bû.. Êvarî nûçeyên nû ji gundê Gundik hatin û gotin: Her dû kurên Ehmedê Mehmûdko, Mihemed û Hesen selametî ne, wê şevê ew neçûbûn sînemê. Lê pirên zarokên ku çûbûnê, dibêjin hatine şewitandin, digel Mihemedê Seîd Axayê Deqorî.. Û ji hev re digotin; dema ku agir bi sînemê ketiye, polîsan deriyê wê girtine, rê nedane ku kes derbasî hundirê wê bibe û bi hawara zarokan de here..! Di wê kêlîkê de Mihemedê Seîd Axa li qehweyê rûniştîbû, dema ku bihîst agir bi sînemeyê ketiye, bilez û hawarî xwe bi sînemê ve gîhandiye, polîsan nehiştiye ku ew jî derbas bibe, lê wî sîlak li yê polîs xistiye, bi zor derî vekiriye û derbas bûye û di encam de bi dehan zarok ji nav rivîna agirê sînemê rizgar kirine. Dibêjin di wê rewşê de hina bang lê kirine û jê re gotine: Tiştek bi kurê te Fehed nehatiye, ne di sînemê de ye.. Wî, li wan vegerandiye: Tev wek kurê min Fehed in, zarokên Amûdê tev zarokên min in.

Lê di hewildana wî a dawî de, dema du zarok di bin çengê wî de bûn û dikir wan ji nav agirê sînemê derxîne, ji nişka ve banê sînemê bi ser wan de hat xwarê. Û wî jî, canê xwe ji dest da.. Hem jî digoton; du zarokên Nezîr Axayê Omerî jî têde hatine şewitandin.. Û her yekî li gor bihîstin û xeyala xwe bûyer mezin û biçûk dikirin.. A dinî rojê, bavê min û her du apên min Silo û Şikrî, digel mixtarê gund Evdê Gedo û birayê wî Serhan û Hecî Kevir, Mehmûdê Millî û neh/deh gundiyên din jî bi wan re, wek şanda gundê Doda, berê xwe dan bajarê Amûdê, serdana Amûdiyan bi tevayî û Seîd Axayê Deqorî û Nezîr Axayê omerî bi taybetî.

Ji mêj ve, eşîra Bûbilana ku Dodayî jêne û eşîra Deqoriyan hevalbendên hevbûn, di xêr û şeran de li ser hev dixeyidîn û di rojên teng de di hawara hev de diçûn. Her wiha jî, Bûbilanî di warê dubendiya Mehmûdkiyan û Etmankiyan de hevalbendên Mehmûdkiyan bûn û Nezîr Axa jî, yek ji mezinên Mehmûdkiyan bû. Vêca wek erkê eşîrtiyê, Dodayan ne tenê divîbûn sersaxiyên xwe ji her du axayan re pêşkêş bikin, belê divîbûn tiştê ji wan bê, ji tev xelkên Amûdê re pêşkêş bikin.. Dodayan şewata zarokên Amûdiyan wek şewata zarokên xwe didîtin.

Li vegerê, bavê min pesnê malwêraniya şewata zarokên Amûdê ji pîrika xwe Nûrê re digot û dibiland: Pîrkê! Zarok li Amûdê nema ne..! Xwedê neyne serê kesî..! Kes nizane çilo sineme hatiye şewitandin, hin dibêjin, destê dewletê di şewata sînemê de heye..?! Piştî wê rojê û bi çend heyvan jî, çîroka şewata sînema Amûdê bi tirs,

keser û xemgînî di nav gundiyên me de dihat gotin. Bûyer mezin bû, qurbanî pir bûn, xemaniyê jî dirêj kir ta roja îro.

Bangek ji Çiyayê Kurdan bo Barzanî û civaka navdewletî

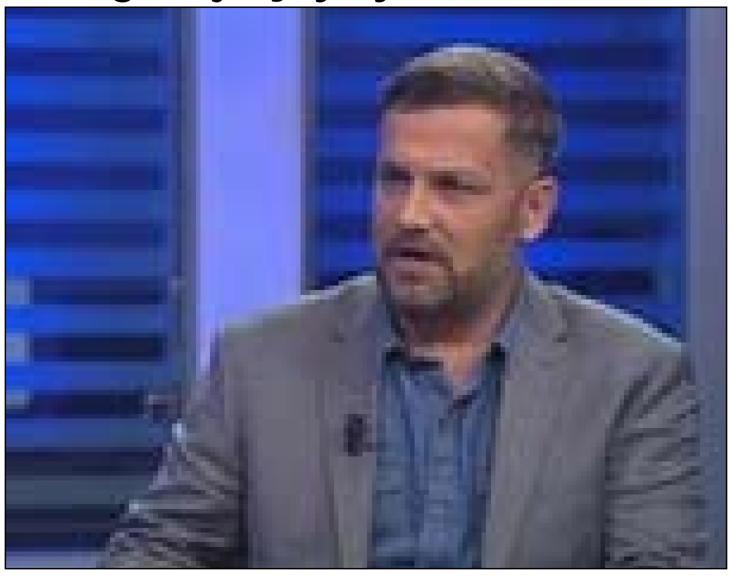

Hewlêr (Rûdaw)- Fermandarekî Yekîneya Hemze li Çiyayê Kurdan bi rêya Rûdawê banga bihewarçûnê bo Serokê Herêma Kurdistannê Mesûd Barzanî û civaka navdewletî kir, ku bi hewara wan ve biçin û wan ji komkujiya Rûsyayê, rizgar bikin. Fîras Elumer Fermandarê Yekîneya Hemze li Çiyayê Kurdan li herêma Efrînê bi rêya Rûdawê bang li Barzanî û civaka navdewletî kir, ku hemû hewlên xwe bidin da ku wan ji bombebarana balafirên Rûsya û ji lêdana çekên wî welatî yên pêşketî, biparêzin.

Li gorî Fermandarê Yekîneya Hemze, hewlêk heye bo komkujkirina kurd û pêkhateyên din ên ser wî çiyayî û dixwazin xelkê ji wir derxînin, herwiha heta niha bi sedan xelkê sivîl di wan bombebaranan de de hatine kuştin. Tenê di carekê de û bi yek bombeya Rûsayê de 60 kes li cihekî hatin kuştin.

Fîras Elumer ku bi xwe jî kurd e ragihand ku, çendîn yekîneyên kurdan ser bi yakîneya Hemze ve hene û hejmara çekdarên wan 3 hezar çekdar in.

Amerîkayê dîsa got: Rûsya li DAIŞê nade!

Hewlêr (Rûdaw) – Wezareta Derve ya Amerîka ragihand, piraniya êrişên asmanî yên ku Rûsya li Sûriyê pêk tîne, ne li dijî DAIŞê lê li dijî neyarên Beşar Esed in! Berdevkê Wezareta Derve ya Amerîka John Kirby, di civîna rojnamevaniyê ya rojane de li ser daxuyaniyên Serokê Rûsya Vlademîr Pûtîn ên derheqê piştevanîkirina hêzên Artêşa Azad a Sûriyê axivî. John Kirby diyar kir ku ew nikarin gotinên Pûtîn piştrast bikin û wiha got: “Em nikarin wan gotinan qebûl bikin yan piştrast bikin lê em dîsa jî dibêjin ku beşek mezin ji

êrişên ku Rûsya li Sûriyê pêk tîne li dijî neyarên rêjîma Beşar Esed tên kirin ne li dijî DAIŞê.”

Kirby anî ziman ku heta niha jî Rûsya li hêzên neyarên Beşar Esed dide û ti guhertinekê jî di vê yekê de çênebûye. Wezîrê Berevaniya Îngilistanê Michael Fallon jî gotinên Pûtîn sosret zanî û got, mudaxeleya Rûsyayê li Sûriyê bi lêdana Artêşa Azad a Sûriyê dest pê kir! vêca niha jî dibêjin em alîkariya wan dikin!

Civîneke girîng- Amerîka, Tirkiye û Herêma Kurdistanê

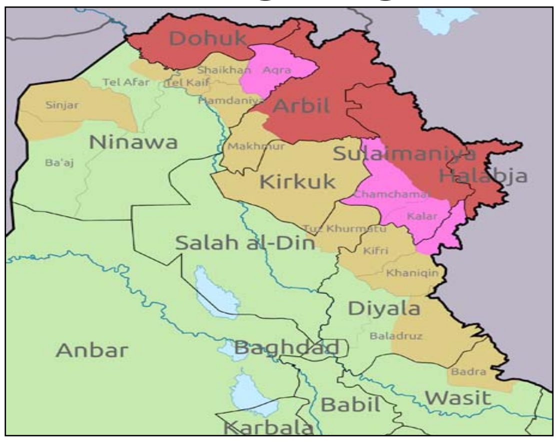

Hewlêr (Rûdaw)- Biryar e di vê mehê de civîneke lutke di navbera Washington, Enqere û Hewlêrê de were lidarxistin. Serokê Dîwana Serokatiya Herêma Kurdistanê Fûad Husên jî armanca wê civînê eşkere kir. Fûad Husên ji Rûdawê re ragihand: “Armanca civînê zêdekirina hevahengiyê ye di navbera hersê aliyan de bo şerê li dijî DAIŞê.”

Husên derbarê vê mijarê de wiha got: “Haya Hikûmeta Iraqê ji civînê heye û dibe ku li Herêma Kurdistanê were lidarxistin.”

Derbarê kontrolkirina bajarê Mûsilê jî, ku ev sal û nîvek di destê DAIŞê de ye, Fûad Husên ragihand: “Divê xwendineke baş ji wî bajêrî re were kirin û divê em alîkariya Artêşa Iraqê bikin.”

Serokê Dîwana Serokatiya Herêma Kurdistanê wiha domand: “Artêşa Iraqê hêj ji aliyê leşkerîve ji şerê Mûsilê re neamade ye.

Dema şerê Rûmadî bi dawî were, dê Artêşa Iraqê amade bibe û Hêzên Pêşmerge û hevpeymaniya navdewletî dê alîkariya wan bikin.”

Cara yekemîn sirrekê eşkere dike...

Esed amade ye di meha bêde bi opozîsyonê re dest bi hevdîtinan bike. Serokê Sûriyê Beşar Esed di hevpeyvînekê de bi ajansa Îspanî re got ew amade ye bi opozîsyona Sûriyê re dest bi hevdîtinan bike lê ne amade ye hêzên terorîst re bicive, li gorî Esed her kesê ku li Sûriyê dest avêtiye sîlehê ew terorîst e. Esed li ser opozîsyona ku li Riyadê civiya ye jî got, weke presîb ew amade ne ligel wê opozîsyonê bicivin, lê bi şertê ku encamek jê derkeve.

Li ser pirseke firotin û kirrîna petrola DAIŞ, serokê Sûriyê got, Tirkiyê petrola DAIŞ dikire û bi erzanî difroşe cîhanê, û ew bawer nake ku petrola di destê Daişê ku li bakurê Sûriyê ye, bi qaçaxî

derbasî Îraqê dibe. Esed di hevpeyvîna xwe de careke din dubare kir û got, Tirkiy, Qeter û Siûdiyê piştgiriya Daiş dikin. Her wiha got, çi dibe bila bibe ew tu caran nafikire ku ji Sûriyê derkeve û ew ne sebeba derketina şere li Sûriyê.

Esed di dawiya hevpeyvîna xwe de got, wî jî û hikûmetê jî di gelek şaşî kirin, kirin ev jî bi her kesî re çêdibe, lê tiştê ku ewê careke din neke, baweriya wî bi hinek serokên Ereb û welatekî weke Tirkiyê, wî destpêkê baweriya xwe bi wan anîbû. Serokê Sûriyê diyar kir ku ewê bixwaze zarokên wî di siyasetê de riya wî berdewam bikin.

MÛSIL- Balafiran rêyeke din li ser DAIŞê qut kirin

Dihok (Rûdaw)- Balafirên hevpeymaniya navdewletî rêyeke din li parêzgeha Mûsilê li ser çekdarên DAIŞê birîn. Çavkaniyekê ji Eniya Keskê ya Hêzên Pêşmerge ji Rûdawê re ragihand: “Duhî balafiran pireke hatin û çûna çekdarên di navbera bajarokê Tilefer û nahiyeya Eyaziye (12 km bakurê rojavayê Mûsilê) teqandin.”

Wê çavkaniyê wiha got: “Ew pira ku hat teqandin, rêya sereke ya çekdarên DAIŞê bû ji Tilefer bo Eyaziye û niha rêya hatin û çûna wan zehmet bûye.”

Li gorî heman çavkaniya Pêşmerge, “Piştî rizgarkirina Şingalê heta niha balafirên şer ên hevpeymaniya navdewletî berdewam çavdêriya tevgera DAIŞê dikin, bi taybetî li Tilefer û Bilêc û Beac. Li her cihekî tevgera wan bibînin, di cih de li wan didin.”

Bi kontrolkirina Şingalê rêya sereke ya ji bajarê Reqa yê Sûriyê bo bajarê Mûsilê hat qutkirin.

Pêşmergeyek li nêzîkî Mûsilê şehîd ket

Hewlêr (Rûdaw)- Çekdarên DAIŞê li nêzîkî Mûsilê êrişeke berfireh kirin ser Hêzên Pêşmerge, lê êrişa wan hat pûçkirin. Di wî

şerî de hejmarek çekdar hatin kuştin, herwiha pêşmergeyek şehîd bû. Fermandehiya Pêşmergeyên Zêrevanî di daxuyaniyekê de ragihand: “Êrişa DAIŞê îro saet 07:00 li gundê Aşiq ê nahiyeya Keskê li eniya Rojavayê Dîcleyê pêk hat.”

Li gorî wê daxuyaniyê, “Beriya ku ew çekdar xwe bigihînin çeperên Pêşmerge, me 2 otomobîlên wan ên bombekirî teqandin, herwiha çekdarekî jî xwe bombe kiribû û bi aliyê Hêzên Pêşmerge de dihat, lê beriya xwe bigihîne çeperên wan, hat kuştin.” Heriwha Berpirsê Operasyonên Fermandehiya Dihokê ya Hêzên Pêşmerge Emîd Tahir Nûrî derbarê wê êrişê de ji Rûdawê re ragihand: “Çekdarên DAIŞê bi hawan û doçkeyan ji aliyekî û bi rêya çend xwekujan ji aliyekî din ve êriş kirin, lê ew êriş bi şikestina DAIŞê bi dawî hat û bi dehan kes wan hatin kuştin û birîndarkirin, herwiha pêşmergeyek şehîd ket.” Nahiyeya Keskê dikeve rojavayê bajarê Mûsilê û ser bi navçeya Zûmar ve ye. Tenê 20 km dûrî Mûsilê ye.

Navê 26 şehîdên teqînên Tiltemir hatin aşkerekirin

Hewlêr (Rûdaw)- Ragihandina hêzên Asayişê navê 26 kuştiyên teqînên roja Pênşemê yên bajarê Tiltemir ê Rojavayê

Kurdistanê belav kir. Li gor amar û navên ku ji aliyê ragihandina Aasayişê, di derbarê hejamr û nasnameya wan kesên ku di teqînên Tiltemirê di roja Pênşemê 10 vê mehê de, jiyana xwe ji dest dane, derdikeve ku navê 26 kesan hatiye naskirin û nasnameya 2 cenazeyan nehatiye naskirin û hejmareke din heye ku heya niha çarenvîsa di bin bermahiyan de mane.

Ji nav wan 26 kesên ku nasnameya wan hatiye naskirin, 14 welatiyên ereb, 8 welatiyên kurd ku 5 jin di nav wan de ne û 4 welatiyên aşurî di nav de hene. Ji aliyê xwe ve jî DAIŞê li ser malpereke xwe ragihadibû ku 3 çekdarên wan ên xwekuj di roja Pênşemê de derbasî nav Tiltemir bibûn û bi van teqînan rabibûn.

Navên Şehîdan wiha ne:

Munîr Ebdulhemîd Osman, Ebas Elî El-Celûd, Mecîd Xelef El-Derwîş, Yasir Ebdulhemîd, Hewas Yûnis, Hisên El-Kerîr, Ebas Mehmûd Derwîş, Meqbûlê, Kesûma, Umer Mihemed El-Mihemed, Îbrahîm Îd Heco, Mihemed Ebas Îsmayîl, Emşa Hac Reşoe, Hmîde Sadê Ebdo, Menîfa Sadê Ebdo, Îmad Îsmayîl Kîkî, Fayîz Rizo, Hîşam Xobaşa, Corc Owîşo Bilo, Mîlya Tolo, Sîlo Îshaq, Ednan Îdan Cerceb, Ehmed Mihemed Îbrahîm, Zekeriya Hisên Sikêf, Ehmed Xidir Şermûx û Hesan El-Sarî.

Президент Курдистана просит Россию не "создавать проблемы для авиакомпаний региона"

Президент Барзани заявил, что регион Курдистан приветствует любые атаки против "Исламского Государства" (ИГ), но атаки российских военных больно сказываются на авиасообщении курдского региона Ирака, который вынужден закрывать свои аэропорты.

"Этот вопрос должен быть решен, и мы просим Россию не создавать проблем для авиакомпаний в Курдистане", объявил Барзани во время совместной пресс-конференции с министром иностранных дел Германии, Франком-Вальтером Штайнмайером, которая прошла во вторник 8 декабря.

Президент Курдистана сказал, что Региональное правительство Курдистана находится в контакте с Багдадом, чтобы решить проблему рейсов в международных аэропортах Эрбиль и Сулеймания, отложенных из-за российских ракетных атак против ИГ в Сирии. Барзани приветствовал российскую помощь силам пешмерга, но заявил, что Россия пока не была активным сторонником Курдистана. "Пока [Россией] отправляется только минимальное количество оружия," сказал Барзани.

В воскресенье Багдад попросил прекратить все полеты в аэропортах Курдистана в течение 48 часов для того, чтобы защитить безопасность путешественников.

"Мы были проинформированы Багдадом о необходимости остановить полеты из-за российских самолетов, атакующих Daesh [ИГ] в Сирии. Это для безопасности туристов", сообщила вечером в воскресенье Талар Файик, глава международного аэропорта Эрбиль.

Уже второй раз менее чем за месяц Багдад останавливает рейсы в Курдистане в связи с атаками России в соседней Сирии.

Демирташ:ЕС закрывает глаза на нарушения прав человека в Турции

По мнению лидера прокурдской Партии демократии народов Селахаттина Демирташа, ЕС ведет подобную политику, чтобы решить проблему беженцев. Евросоюз предпочитает не замечать, что в Турции нарушаются принципы демократии и права человека, так как он зависит от Анкары в решении проблемы нелегальной миграции, заявил лидер прокурдской Партии демократии народов Селахаттин Демирташ. Евросоюз и Турция на саммите в Брюсселе 29 ноября одобрили соглашение по мерам борьбы с миграцией, в рамках которого ЕС выделит Турции 3 миллиарда евро и активизирует переговоры по членству. По последним данным пограничного агентства ЕС Frontex, за первые десять месяцев года в Евросоюз прибыли около 1,2 миллиона мигрантов. Еврокомиссия заявила, что нынешний миграционный кризис в мире — крупнейший со времен Второй мировой войны. "Чтобы решить проблему беженцев, ЕС закрывает глаза на преступления правительства Партии справедливости и развития (ПСР), на все нарушения прав человека в Турции. Это стало вопросом торга в международных отношениях. От ЕС не следует ждать никаких действий в виде давления на ПСР. Он бессилен, так как не может решить даже собственные проблемы", — сказал Демирташ журналистам. Он обратил внимание на то, что президент США Барак Обама поздравил с победой на парламентских выборах 1 ноября не лидера правящей ПСР премьера Ахмета Давутоглу, а формально беспартийного президента Турции Тайипа Эрдогана. "Он (Обама) признал доминирующее положение Эрдогана и фактическую смену формы правления в Турции — добавил Демирташ. ***ПСКмедиа***

ПСК против вторжения Турции без ведома Ирака

Высокая делегация Патриотического союза Курдистана в настоящее время находится с визитом в Багдаде где объявила о своей позиции в которой отвергает турецкое вторжение в город Мосул и введение военной техники под предлогом содействия в поддержке борьбы с терроризмом. Делегация во главе с Муллой Бахтияр председателя исполнительного комитета политбюро Патриотического союза Курдистана во время встречи с г-ном Аммар аль-Хаким, главой Верховного исламского совета отметил что они против введении любой силы в Ирак под предлогом борьбы с терроризмом. Хаким со своей стороны, сказал что считает турецкое вторжений на территорию Ирака без ведома или согласия иракского правительства. Ирак и иракцы доказали высокую способность освободить земли от ИГИЛ силами безопасности, Пешмерга и различными кланами Ирака, отметив, что иракский суверенитет красная линия, призывая к единой политической позиции всех политических сил против нарушение суверенитета Ирака.

Хаким указал на важность различий у политических блоков но они не могут быть преобразованы в политические действия, против суверенитет Ирака, потому что это собственность народа а не политиков или стороны. ***ПСКмедиа***

Жители Сулеймании устроили акцию протеста против присутствия турецких военных сил

Жители провинции Сулеймания в четверг, устраивая демонстрацию, назвали серьезной угрозой безопасности Ирака ввод турецких войск в центр иракской провинции Ниневия, Мосул. Участники данной демонстрации, подчеркнув решительный ответ местного отделения Иракского Курдистана на действие Турции, пояснили, что необходимо разъяснение позиции Эрбиля на нарушение суверенитета Ирака и ослабление позиции сил Пешмерга со стороны Анкары.

При этом, глава внешней политики Патриотического Союза Курдистана во главе с Джалялем Талабани, Шаназ Ибрагим Ахмад выразила уверенность в том, что правительство этой страны сами призвали турецкие войска, поскольку ввод иностранных сил в чужую страну без предварительного осведомления неприемлем.

Граждане Ирака во вторник также устроили акцию перед посольством Турции в столице Ирака, Багдаде. Демонстранты сделали акцент на немедленном выводе турецких военнослужащих с территории их страны. russian.irib.ir ***ПСКмедиа***

Курды будут поставлять газ в Турцию

Запасы разведанного газа в иракском регионе Курдистан на сегодня составляют порядка 45 миллиардов кубометров, заявил экономический советник в региональном правительстве Курдистана Бевар Ханси, сообщает РИА Новости. Власти курдской автономии на севере Ирака планируют начать поставку природного газа в Турцию к концу 2016 года, заявил иракскому телеканалу Alsumaria экономический советник в региональном правительстве Курдистана Бевар Ханси. "Правительство региона Курдистан планирует поставлять природный газ в Турцию к концу 2016 года. Регион ежедневно будет экспортировать по 10 миллиардов кубометров газа в Европу через Турцию, а к началу 2020 года есть возможность повысить объемы производства до 20 миллиардов кубометров", — заявил он каналу. По его словам, сейчас в регионе запасы разведанного газа составляют порядка 45 миллиардов кубометров, но по оценкам правительства региона, предполагаемый объем всех запасов может достигать 5,7 триллиона кубометров.

Советник сообщил каналу, что власти также планируют проложить газопровод в Азию через территорию Ирана. Среди других проектов Ханси отметил строительство трех новых нефтеперерабатывающих заводов для удовлетворения потребностей региона и всего Ирака в топливе. ***ПСКмедиа***

Германия отправит пешмерга дополнительную военную помощь

Правительство Германии направит больше оружия курдским силам пшмерга для повышения их военного потенциала в борьбе против "Исламского государства" (ИГ). Как сообщает турецкое агентство "Anadolu", министерство обороны Германии пошлет в Курдистан в том числе противотанковые ракеты "Милан". Министр обороны Германии Урсула фон дер Лайен ранее пообещала немецкую военную поддержку пешмерга в ответ на эффективную роль курдских сил в борьбе с джихадистами. С появлением ИГ в регионе Германия проводит планомерные поставки военного оборудования и инструктаж пешмерга.До сих пор Эрбилем получены 60 пусковых установок и около 1000 ракет "Милано".

Президент Барзани прибыл в Турцию

Президент Иракского Курдистана Масуд Барзани вчера, 9 декабря, прибыл с официальным визитом в Турцию. Как сообщают курдские СМИ, президент уже провел встречи с президентом Турции, Реджепом Тайипом Эрдоганом, и премьер-министром Турции, Ахметом Давутоглу.

Основными темами их встреч были текущие военные и политические проблемы региона. Впервые в истории Турции на встречах высоких сторон рядом с турецким и иракским был установлен флаг Курдистана.

Осман Оджалан: Барзани должен обсуждать в Турции курдскую независимость

Брат заключенного в тюрьму лидера "Рабочей партии Курдистана" (РПК), Абдуллы Оджалана, заявил, что президент Иракского Курдистана во время своего визита в Турцию может обсуждать вопрос курдской независимости.

В интервью "BasNews" Осман Оджалан пояснил, что Барзани в настоящее время играет ключевую роль в регионе и власти Турции признают его влияние. По мнению Оджалана, нынешний визит Барзани в Турцию может включать дискуссию по вопросу курдской независимости. "Он действительно представляет курдов, а Эр-Рияд и Анкара готовы пригласить его для официальных встреч".

После визита в страны Персидского залива, в среду Барзани прибыл в Анкару, чтобы встретится с высокопоставленными должностными лицами и обсудить последние события в области безопасности, политики и экономики. Оджалан считает, что Ближний Восток будет полностью изменен, так как Сирия, Ирак и Турция столкнулись с кризисом безопасности, и мировые державы сфокусированы на регионе. "Как следствие нынешнего кризиса политическая карта Ближнего Востока может быть перерисована, и будет включать независимое государство Курдистан", заявил Оджалан. В то время как в Эр-Рияде проходит конференция по объединению сирийской оппозиции, Барзани должен обсудить вопрос Сирийского Курдистана с турецкими чиновниками, добавил он. "Наряду с политическими отношениями, Турция намерена укреплять свои экономические и энергетические связи с Курдистаном, так как ее отношения с Россией не ладятся". Оджалан отметил, что, в отличие от некоторых других партий, Барзани пытается урегулировать напряженность в отношениях между турецкой РПК и турецким правительством, и перезапустить мирный процесс в Турции. "Он в полной мере осознает возможные неблагоприятные последствия длительного конфликта между РПК и Турцией для курдов", сказал Оджалан.

Все готово для независимости Курдистана

Брат осужденного лидера "Рабочей партии Курдистана" (РПК) Абдуллы Оджалана, утверждает, что почва для независимого курдского государства уже готова. Осман Оджалан заявил в интервью "BasNews", что внимание международного сообщества в настоящее время сосредоточено на Ближнем Востоке, особенно на пострадавших от длительных потрясений Сирии и Ираке. Он считает, что политическая карта региона в скором времени будет перерисована. Курдами больше не могут пренебрегать, заявил Оджалан, Иракский Курдистан и другие части Курдистана заслуживают собственное государство. Курдский политик считает, что иракские курды во главе с президентом Курдистана Масудом Барзани более других приблизились к независимости и недавняя встреча между Барзани и королем Саудовской Аравии была позитивным шагом в этом направлении. "Саудовская Аравия показала свою готовность к независимому Курдистану, который будет создан, когда на прошлой неделе ее чиновники приняли Барзани в качестве главы независимого государства", сказал Оджалан.

Турецкие официальные лица прибыли в Багдад

Старший турецкий дипломат и руководитель Национальной разведывательной организации страны (MIT) в четверг прибыли в Багдад. Об этом сообщило официальное информационное агентство Турции. Министр иностранных дел Турции Феридун Синирлиоглу и глава MIT Хакан Фидан прибыли в столицу Ирака, чтобы "прове-

сти официальные встречи по поводу присутствия турецких военных в Мосуле," сообщает агентство "Анадолу". Турецкие чиновники встретились с премьер-министром Ирака Хейдаром аль-Абади, министром иностранных дел Ибрагимом аль-Джаафари и министром обороны Халедом аль-Обейди. Напряженность между Анкарой и Багдадом возникла из-за того, что турецкие военные отправили 150 новых военных инструкторов на военную базу под Мосулом, где проходят обучение суннитские ополченцы. Багдад заявил, что они прибыли без разрешения. Премьер-министр Турции Ахмет Давутоглу заявил, что турецкие войска находятся в Ираке, чтобы способствовать стабильности в регионе, "потому что мы не хотим быть соседями с ДААШ" ("Исламским государством"). В прошлое воскресенье Ирак дал турецким войскам 48 часов на то, чтобы покинуть страну. Этот ультиматум был проигнорирован.

Комитет иностранных дел США проголосовал за непосредственное вооружение пешмерга

Комитет по иностранным делам в возглавляемом республиканцами Конгрессе Соединенных Штатов в среду одобрил законопроект, позволяющий прямые поставки оружия и другие поставки курдским силам пешмерга, борющимся против

"Исламского государства" (ИГ) на севере Ирака. Сторонники закона говорят, что документ является ответом на регулярные задержки доставки оружия курдам со стороны правительства в Багдаде. "Это законодательство перерезает бюрократические путы для непосредственного получения оружия, обучения и лечения курдских сил", говорит Эд Ройс, республиканец из Калифорнии, председатель комитета. Это его вторая попытка облегчить поставку оружия пешмерга.

Теперь документ будет передан в Палату представителей на голосование. Белый дом и Пентагон не поддержали законодателей. Они говорят, что в нем нет необходимости, поскольку оружие уже непосредственно направлено пешмерга не только США, но и странами коалиции. Комитет указал на недавний комментарий Масрура Барзани, начальника курдской разведки, "The Wall Street Journal", заявившего, что курды "не получили того вида оборудования, который мы хотим, или в том размере, в котором мы нуждаемся". В интервью газете Барзани сказал, что "нехватка боеприпасов иногда стоит очень остро, а многие из тяжелых вооружений иракских курдов являются "антиквариатом, отобранным несколько лет назад у режима Саддама Хусейна". ***kurdistan.ru***

Россия поддержит независимость Курдистана

Виктор Симаков генеральный консул Россий в Эрбиле заявил что «его страна поддерживала и

поддерживает региональный Курдистан и её военные сил пешмарга добавив что в Курдистан поступила легкое стрелковое оружие».

Симаков говоря о возможном случае независимости Курдистана от Багада сказал «Россия в СБ ООН является постоянным членом в котором есть общепризнанные международные законы.В уставе ООН –написано, что каждый народ имеет право самому решать свою судьбы». Генеральный консул Россий в Эрбиле в интервь для "ТВ Курдистан 24" так же подчеркнул что « все Иракцы должны сами решать этот вопрос, которое мы поддержим но с условием, что оно будет без вмешательства извне».

Москва оказала военную помощь отрядам ополчения иракских курдов.Эту информацию подтверждает генконсул РФ в Эрбиле Виктор Симаков. По словам дипломата, он «проинформировал главу внутриполитического ведомства автономии Карима Синджари о прибытии российской военной помощи в ходе встречи, которая состоялась в начале этой недели».

Перечень поставленного вооружения не приводится, известно лишь о партии стрелкового оружия. Ранее посол РФ в Багдаде Илья Моргунов заявлял, что «Москва не поставляет напрямую иракским курдам вооружение для борьбы с террористами и рассчитывает, что Багдад передаст курдам часть поставляемых ему российских вооружений».

"Иракский Курдистан – это часть Ирака, и военно-техническое сотрудничество с ним осуществляется исключительно через Багдад, – пояснил дипломат. – Исходим из того, что именно федеральное правительство должно распределять военную продукцию между всеми воюющими с "Исламским государством" подразделениями». ***ПСКмедиа***

ДИПЛОМАТ

№ 42 (333) 14-20 декабря 2015 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Последняя страница

Президент Курдистана дал пресс-конференцию в Турции

В четверг президент Курдистана Масуд Барзани провел пресс-конференцию в столице Турции, Анкаре, где он находится с официальным визитом. Как сообщил президент, он обсудил ряд важных вопросов с высокопоставленными турецкими чиновниками, в том числе увеличение сотрудничества между Эрбилем и Анкарой в войне против "Исламского государства" (ИГ) и возобновление мирных переговоров между турецкой "Рабочей партией Курдистана" (РПК) и Турцией. Он призвал РПК и турецкое правительство вернуться за стол переговоров и возобновить мирный процесс. Барзани подтвердил, что он намерен встретится с прокурдскими политиками и лидерами политических партий Турции, чтобы заставить их признать важность мирного процесса. Барзани подчеркнул, что Курдистан разделяет общие интересы с Турцией, Ираном и другими странами в борьбе против террористов ИГ. Он пояснил, что джихадистская группировка деградирует, но еще не побеждена, и по-прежнему представляет угрозу для соседних стран. "Мы должны бороться вместе против ИГ единым фронтом".

И Турция, и Иран являются для нас одинаково важными дружественными странами, подчеркнул Барзани.

Президент также прокомментировал российско-турецкий конфликт, заявив, что Курдистан стоит в стороне от этого спора, но хотел бы, чтобы эти страны нашли общий язык, так как они являются взаимоважными партнерами и дружественными для Курдистана странами. "Мы так же приветствуем помощь любой стороны, способствующей борьбе с "Исламским государством"", сказал он.

Что касается недавнего развертывания войск Турции в районе Башика на севере Ирака, Барзани отметил, что Багдад и иракское правительство были проинформированы о нем заранее.

"Мы также не позволим любого нарушения нашего суверенитета", сказал Барзани, "Но наша политика такова: мы приветствуем любую страну, которая вступает в борьбу с "Исламским государством"".

Один из корреспондентов спросил Барзани, как он чувствует себя, впервые выступая в Турции на фоне флага Курдистана. В ответ президент рассказал следующую историю: его отец, легендарный генерал Мустафа Барзани, в 60-е годы, во время тяжелых времен для курдского освободительного движения, обращался за помощью к соседним странам, к лидерам мировых государств и в международные организации. Некоторые его письма получили ответ, некоторые остались без ответа, а тогдашний президент Турции распорядился "вернуть письмо отправителю". Эта история, сказал Барзани, - иллюстрация сегодняшних перемен в Турции и в Курдистане.

В Синджаре найдены новые массовые захоронения

Глава департамента массовых захоронений при министерстве по делам мучеников и Анфаля Регионального правительства Курдистана сообщила, что около 10 мест были определены в Синджаре как места массовых захоронений. В эксклюзивном интервью с "Bas-News" Пари Нури рассказала, что Региональное правительство Курдистана (КРГ) зарегистрировало десятки тел езидов в нескольких массовых захоронениях в районе Синджар (Шангал). Как объяснила чиновник, другие массовые захоронения могут содержать тела езидов и местных арабов-мусульман. "В настоящее время мы не можем восстановить тела, чтобы определить их этническую принадлежность, так как большая часть массовых захоронений заминированы взрывными устройствами", добавила Нури,

специальная команда которой в сотрудничестве с полицией и управлением здравоохранения в Дохуке ждет, пока инженерная команда пешмерга закончит операции по разминированию Синджара и позволит восстановить братские могилы. Поскольку КРГ надеется, что международное сообщество официально признает убийства местных езидов геноцидом, Нури настаивает на том, что процесс восстановления массовых захоронений "должен быть тщательно задокументирован". В основном езидский город Синджар, расположенный на севере Ирака, был захвачен боевиками "Исламского государства" (ИГ) в августе 2014. Тогда были убиты, захвачены в плен или были вынуждены бежать тысячи гражданских лиц. 13 ноября этого года курдские силы пешмерга при поддержке авиаударов международной коалиции, освободили город от джихадистской группировки. ***kurdistan.ru***

Министр иностранных дел Германии прибыл в Эрбиль с необъявленным визитом

В понедельник поздно вечером министр иностранных дел Германии Франк-Вальтер Штайнмайер прибыл в Курдистан с

необъявленным визитом. В аэропорту его встречали премьер-министр Регионального правительства Курдистана (КРГ) Нечирван Барзани и Мустафа Фалах Бакир – глава отдела внешних связей КРГ. У Штайнмайера, который находится уже с третьим визитом в Курдистане, запланирована встреча с президентом Барзани, а также посещение лагеря беженцев и тренировочных баз, где немецкие военные инструкторы тренируют курдских солдат пешмерга. Германия – один из самых стойких сторонников Курдистана в его войне с "Исламским государством".

Пешмерга: Иракская армия не в силах освободить Мосул

Представитель курдских сил пешмерга, командир линии фронта в Махмуре, Нажат Али, заявил, что в настоящее время иракское правительство не имеет достаточных сил для начала военной операцию по освобождению Мосула от боевиков "Исламского государства" (ИГ). "Была договоренность между президентом Курдистана Масудом Барзани, возглав-

ляемой США коалицией и иракским правительством, но до сих пор в Ираке нет армии, способной начать военную операцию по освобождению города", сказал он, подчеркнув, что на данный момент пешмерга – единственная сила в Ираке, способная противостоять джихадистам:

"Нет других сил, кроме пешмерга, участвующих в военных операциях". "У нас есть почти 1000 километровая граница с ИГ. До сих пор пешмерга освободили 100 курдских деревень. Есть некоторые арабские деревни, которые географически относятся к Курдистану, но были частью программы "арабизации" Саддама. Мы должны вновь вернуть наши границы". "В дополнение к легкому вооружению и боеприпасам возглавляемая США коалиция должна предоставлять пешмерга тяжелое оружие. Кроме того, коалиция может также обеспечить наши силы инженерами и коммуникационной техникой", сказал Нажат Али. Он также предупредил, что ИГ является силой, которая может реорганизовать себя, несмотря на недавние потери.

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:
TAHİR SÜLEYMAN
ÎMTÎYAZ Û SERNIVÎSAR:
TAHÎR SÎLÊMAN
УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:
ТАХИР СУЛЕЙМАН
Tel: +994 50 352-33-18

Xüsusi müxbirlər:
Ramiz Qərib,
Tariyel Cəlil

Региональный корреспондент:
Усуб Тейфур

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnîsan: Bakû Az1040, soqaq S.Mêhmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку Az1040, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnib və "Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.
e-mail: hewler@mail.ru
Şəhadətnamə: NFŞ 005004966
BUSB-un Sabunçu rayon filialı
VÖEN 1800061582
H/h 438010000
Sifariş: 1500